

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS

Prenumerata - Subscription
Amerikoje ir užsieniuose
metams — 1 year \$6.00
pusei metų — 6 months .. \$3.00

KELEIVIS

636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

KELEIVIS

Lithuanian Weekly
Publisher in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1965

KELEIVIS

636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

NR. 8

"Keleivis" telefonas AN 8-3071

SO. BOSTON, MASS., 1970 METŲ VASARIO - FEBRUARY 25

Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiro numerio kaina 20 centų

66-TIEJI METAI

Arabai sprogdina lėktuvus, skrendančius į Izraelį

Arabų partizanų pakišta bomba susprogdino šveicarių lėktuvą, kuriame buvo 47 žmonės. Tokia pat bomba buvo įdėta ir į Austrijos lėktuvą, skridusį į Izraelį. Vakarų pasaulis tuo labai pasipiktino ir ėmėsi apsaugos priemonių.

Izraelio ir arabų nesantika, jų atviro karo ar partizaniniai veiksmai ima skaudžiai liesti jau ir kitų valstybių piliečius ar tiesioginiais net nuosavy stovinčių vyriausybės interesus tarptautiniuose mastuose. Mes jau atsimename keletą keleivinių lėktuvų, kuriuose skrido žydai, apšaudymų ar bombardavimų Europos aerodromuose. Gi pereinant sekmadienį įvyko dar skaudesnis sabotažo veiksmas, sujaudinęs kone visą Vakarų pasaulį.

Pasirodo, kad į Šveicarijos keleivinį lėktuvą, kuriuo skrido 13 izraelių, arabų slapti agentai Šveicarijoje įkišo bombą. Lėktuvas tuoj po pakilimo iš aerodromo užsidegė ir sprogė. Žuvo net 47 keleiviai, kurių dauguma nieko bendra su žydų arabų karu neturi.

Tą pačią dieną įvyko panašus sprogdymas ir Austrijos lėktuve, kuris turėjo skristi į Izraelį. Jame skrido 38 keleiviai. Laimė, kad šį kartą lėktuvas visškai nesudūžė ir apdraskytas spėjo nusileisti Frankfurte, Vokietijoje.

Po šių sprogdimų kaikurios arabų partizanų grupės viešai pareiškė, kad tai jų darbas, nors, išgirdusios labai neigiamą pasaulio reakciją, vėliau bandė tą prisipažinimą atšaukti.

Šveicarių lėktuve žuvusiųjų tarpe yra įžymių profesorių, mokslininkų ir kitų neeilinių asmenų. Tarp jų buvo ir penki amerikiečiai.

Sie įvykiai visus sujaudino daugiau, negu šiaip patalikaš "oro piratų" užpuolimas. JAV vyriausybė pareiškė savo griežtą tokių teroristinių veiksmų pasmerkimą ir ėmėsi atitinkamų saugumo priemonių prieš galimus ir čia pasikartoti tokius įvykius. Nepaprastai sustiprinta lėktuvų apsauga ir keleivių bei jų bagažo tikrinimas Londone, Romoje, Amsterdamo, Vienoje ir kituose Europos civilinės aviacijos centruose.

Dėl atsargumo kaikurios aviacijos linijos laikinai sustabdė keliones į Izraelį, o tuo tarpu visur policija uoliai ieško tų arabų partizanų, kurie čia tas bombas paklaido.

Savaime suprantama, kad tie įvykiai labiausiai įpykino žydus, kurie dabar grįžta namo iš arabų partizanų keršto priemonių. Tikėtina, kad gal žydai nepradės delioti bombų ir mūsų lėktuvus, kuriuose skris bent vienas arabas.

Lietuvoje mirė

A. Aleksandravičius

Kaune mirė vienas senosios kartos skulptorių Antanas Aleksandravičius, gimęs 1885 m. Alytaus apskr. Vėlonis skulptūros ir medžio drožimo mokėsi Varšuvos meno mokykloje ir Chicago aukšt. meno institute, kurį baigė 1910 m. Vėliau meno studijas gilino Petrapilio dailės akademijoje.

Velionis yra sukūręs apie 800 įvairiausių skulptūros darbų, jų tarpe paminklus Strazdeliui Kamajuose, T. Žilinskiui Veiveriuose, K. Jauniui ir C. Sasnauskui Kaune, biustus-bareljefus K. Petrauskui, J. Tallat-Kelpšui, A. Vienuolio, I. Simonaitys, Maironio ir kt. Skulptorius yra palaidotas Petrašiūnų kapinėse.

Vasario Šešioliktoji Lietuvos atstovybėje

Nepr. Lietuvos atstovybės Washingtono Vasario 16-šios proga surengtame priėmime šiemet dalyvavo apie 200 svečių, jų tarpe ir aukštųjų Valstybės departamento pareigūnų, diplomatų, kongresmanų, žurnalistų ir visuomeninių organizacijų atstovų.

McCormackas gavo pasitikėjimą

Atstovas Jerome Waldie demokratų frakcijos posėdyje buvo įteiktas pasiūlymas pareikšti pirmininkui McCormack nepasitikėjimą, bet už pasiūlymą iš 215 dalyvių balsavo tik 23.

Waldie yra taip pat didelis priešininkas seno papročio, pagal kurį komitetų pirmininkais tampa ilgiausiai išbuvę kongrese, dažniausiai jau labai seni žmonės. Jis siūlo rinkti tokius, kurie geriau tam darbu tiktų.

Ragina leisti balsuoti aštuoniolikamečiams

Prezidentas Nixonas remia siūlymą papildyti konstituciją taip, kad kongreso ir prezidento rinkimuose balsavimo teisę turėtų piliečiai nuo 18 metų amžiaus.

Senate ir atstovų rūmuose yra nemaža to pasiūlymo priešininkų, todėl jis taip lengvai ir greitai nepaeis.

Tautos Fondo, kuris telkia lėšas Vyriausiajam Lietuvos Išlaisvinimo komitetui, valdyba. Iš kairės į dešinę: Kęstutis Čižūnas — narys, ekon. dr. Julius Maldutis — narys, inž. Jonas Vilgalis — vi cepirmininkas, Petras Minkūnas — išdininkas, svety inž. Jurgis Valaitis — Vilko finansų tvarkytojas, prel. Jonas Balkūnas — pirmininkas, svety Juozas Audėnas — Vilko vicepirmininkas, Juozas Pažemėnas — sekretorius, inž. Evaldas Remeza — vicepirmininkas, Zenonas Juris — vicepirmininkas.

Prez. Nixonas apie užsienio politiką

Praeitą savaitę prezidentas Nixonas pasiuntė kongresui net 119 puslapių raštą, kuriame jis išdėstė JAV užsienio politiką.

Kalbėdamas apie Vietnamą, prezidentas pabrėžė, kad "vietnamizacija" (vis didesnės dalies karo naštos perkėlimas ant pačių vietnamiečių pečių) tik prasidėjo, kad JAV yra pasiruošusios teisingai pastoviai taktikai sudaryti ir kad taika ten išimtinai priklauso nuo Š. Vietnamo komunistų. Jeigu jie norėtų, karas galėtų tuoj pat pasibaigti.

Artimuosiuose Rytuose JAV ir toliau stengsis, kad arabai susitartų su žydais, bet nesitiki, kad ten nesutartų būtų greitai išlyginti, nes Sovietų Sąjunga deda pastangų vyrauti toje pasaulio srityje.

Europai JAV ir toliau padės, bet ji turi ir pati pasiekti didesnę gynybos išlaidų dalį. JAV norėtų kitų metų vidury dalį savo kariuomenės iš Europos ištraukti.

Su Sovietų Sąjunga prezidentas norėtų geresnių santykių, o kad jie nėra patenkinami, tai kalta Maskva.

Taip pat ir su Kinija norima ir stengiamasi pasiekti normaliesnių santykių.

Prezidentas prisiminė ir ginklavimosi varžybas. Sovietų Sąjunga kaikurių strateginių ginklų turi net daugiau, negu JAV. Tai sudaro didelę grėsmę, todėl prezidentas plačiau dėstė reikalą įrengti priešraketinę apsaugą — Safegard. Bet jis kartą tikisi, kad pasitarimai atominių ginklų apribojimo reikalu bus sėkmingi.

Aišku, JAV siekia pastovios taikos, bet vien gerai norais tos taikos negalima laimėti. Tam JAV turinčios būti ekonominiai ir kariniai stiprios.

Pornografija didelis biznis JAV-se

Įvairios rūšies begėdiškų raštų ir paveikslų pareiklavimas čia vis didėja. Sunku įvertinti pornografijos biznį doleriais, bet tą reikalą geriau žinantieji spėja, kad jis per metus gali siekti 2 bil. dolerių. Valdžios įstai-gos su tuo kovoja, bet, kaip prez. Nixonas yra pasakęs, kol žmonės gėrėsis šlykščiais filmais, šlykščiomis knygomis, tol pornografijos antplūdis nebus galima sulaukyti.

Indijoj užtiko 900 sv. narkotikų

Indijos sostinėje policija užtiko 900 svarų narkotikų ir suėmė 5 asmenis, jų tarpe ir buvusio Jungtinių Tautų generalinio sekretoriaus patarėjo karo reikalams sūnų Rikhye.

600 svarų narkotikų užtiko ir North Andover, Mass. Čia suimti keli asmenys. Jie narkotikų biznį vedė su Indijos tos rūšies prekiautojais.

Prezidento paskirta komisija pasiūlė nuo kitų metų vidurio panaikinti privalomą karo tarnybą ir įkurti savanorių kariuomenę. Privaloma karo tarnyba galėtų būti tik kraštui esant kriti-koje padėtyje. Tas pasiūlymas turi ir daug priešininkų.

Prieš 5 metus Sovietų Sąjunga teturėjo tik 331 raketą, kurios galėjo pasiekti JAV, o dabar jų turi 1590, iš kurių keli šimtai yra turinčių po 3 atominius užtaisus, taigi, viena raketa galima tuo pačiu metu sunaikinti 3 taikinius. JAV prieš 5 metus minėtų raketų turėjo 1398, o dabar turi 1710.

Seattle sustreikavo Romos katalikų kunigų seminarijos klierikai dėl to, kad buvo pašalintas vienas jų draugas, nuėjęs į naktinį klubą.

Per paskutiniuosius 12 mėnesių pragyvenimas JAV pabrango 6.2%.

Komunistai užėmė labai svarbų Laos- aerodromą ir karo stovyklą Lima-Lima.

Teismo draudimas streikuoti geležinkeliečiams pratęstas iki kovo 2 dienos.

Vyr. gynėjas Chicago 7 riaušinių byloje adv. William Kunstler už teismo įžeidinėjimą nubaustas kalėti 4 metus ir 13 dienų. Kaip žinoma, 5 teisiųjų nubausti ir 2 išteisinti.

Sovietų šnipas, tarnavęs vertėju Jungtinėse Tautose, Aleksandr Tichomirov buvo suimtas Kalifornijoje, pradžioje už \$75,000 užstatą iki teismo paleistas, bet netrukus diplomatiniais sumetimais nuo kaltinimo atsisakyta ir liepta jam tuoj apeisti JAV.

Riaušiminkus nuteisė, riaušės tęsiasi

Chicago riaušiminkų byla tuo tarpu baigėsi. Kaip žinome, penki jų nuteisti, nors ir ne visai dėl pačių riaušių kėlimo, o dėl to, kad vyko į kitą valstiją jų organizuoti ir dėl kitų su tuo susijusių nusikaltimų. Priedo teisėjas jiems dar savo ranka pridėjo po metus ir daugiau kalėjimo už teismo niekinimą. Bet reikalas dabartinio teismo sprendimu dar nepasibaigia.

Riaušiminkų gynėjai apeliuoja jaukėsnįjį teismą, kuris dar gali šio teismo sprendimą pakeisti ar net panaikinti. O tam jau randama ir priežasčių.

Riaušiminkų advokatai argumentuoja, kad teisėjas Julius Hofmanas elgėsi šališkai, kad peržengęs savo kompetenciją, kad užkrovęs riaušiminkams ir jų advokatams už jų elgesį teisme perdideles bausmes.

Svarbiausia, gynėjai nori išaiškinti, kad ir įstatymas, kuriuo remiantis riaušiminkai kaltinami, yra priešingas konstitucijai. Bet tą klausimą turėtų spręsti pats aukščiausiasis teismas.

Gynėjai kimba ir prie to fakto, kad kaltinimai kar-tais buvę grindžiami davi-niais, slapta nuklausytais iš asmeniškių telefoninių pasikalbėjimų, o tai daryti kai-kurie potvarkiai draudžia, nes tokiais klausimais var-žoma piliečių asmenų laisvė.

Norima suniekinėti ir pri-esiekusiųjų teisiųjų premdimą aplamai, nes, esą, teisme vykstant taip pat riaušėm ir apsikolijomams, jie negalėję susidaryti objektyvią nuomonę, o, be to, ir savo tarpe ilgai negalėję susitarti dėl sprendimo, nes trys nariai buvę skirtingos nuomonės ir tękę juos ilgai "lenkti", kad sutiktų bent su kompromisiniu sprendimu.

Patys nuteistieji, žinoma, teismo sprendimo ir paties teismo visškai nepripažįsta, nes tai esanti tik "rasistų, kapitalistų bei imperia-listų" baudžiamoji priemonė "liaudies balsui" nutildyti.

Po teismo įvairiose krašto vietovėse kilo naujų protes-to demonstracijų ir riaušių. Tokių buvo Los Angeles, Washington, New Yorke, Bostone ir kitur. Jos baigėsi, kaip visuomet, susirėmimu su policija, langu daužymu, padegamųjų bombų mėtymu ir skundais dėl "policijos brutalumo". Policijai, Bostone, kur policija parodė didelę kantrybę ir net per ilgai leido riaušiminkams siautėti ir daužyti lungas, vistiek paduotas skundas dėl to "brutalumo".

Mažas, bet labai svarbus dalykas

Bostono kronikoje rasite žinutę apie tai, kad Bostono Lituanistinės mokyklos mokiniai, mokytojų paraginti, Vasario 16-sios proga Lietuvos laisvinimo reikalams suaukojo \$15.04.

Sakytumėte, kad tai įvykis mažas, net nevertas platesnio dėmesio. Bet iš tikrųjų jis yra ir didžiai reikšmingas, ir keliantis pasigėrėjimą.

Toje žinutėje sudėta suma, tiesa, yra nedidelė, bet taip pat maži ir labai jauni yra ir jos aukotojai. Ją sudėjo 30 mokinių. Tai ketvirtadalis visų mokyklos mokinių. Vieni jų davė po 10 centų, kiti kiek daugiau, daugiausia — \$1.10. Svarbu ir tai, kad tų mokinių niekas aukoti nevertė, niekas iš jų būtinai aukos nereikalavo, o mokytojai tik priminė, kad suaugusieji Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paskelbimo sukakties proga Vasario 16 d. auksia Lietuvos laisvinimo reikalams, nes Lietuva šiuo metu yra vėl rusų komunistų paversta. Tuo buvo lyg patikrinta mokinių gera valia, jų lietuviška sąžinė. Ir štai jie visiškai laisvu noru auksia iš savo mažų santaupų, kiekvienas tiek, kiek jis galėjo.

Taigi šiuo atveju ta mažytė auka rodo augančią didelę jaunųjų lietuvių dvasią, augantį jo dėmesį savo tėvų tėvynei ir jos skaudžiam reikalui. Ir belieka tik turėti viltį, kad ir ateityje ta geroji dvasia iš jų jaunų širdžių nešils, kad dėmesys Lietuvos laisvės kovai nesumažės, kad ir lietuviškas žodis nenumirs jų lūpose. Bet kad taip tikrai ir būtų, pareis ne tik nuo mokyklos, o dar daugiau nuo šeimos, jaunimo organizacijų ir apamai lietuviškosios visuomenės pastangų.

Kas kitur rašoma

BŪTI LIETUVIŲ

Tokia antraštė straipsnį parašė plačiai žinomas profesorius dr. A. J. Greimas "Prancūzijos Lietuvių Žiniuose". Tame straipsnyje pareikšta tokių minčių, kurios vertos ir kitur gyvenančių lietuvių dėmesio. Štai kas ten rašoma:

"Iš senovės rūkų kaip šešelis iškilusi tauta, istorijos nustumta į Baltijos užkampį, dviejų didžiųjų kaimynų — slavų ir germanų — prispausta, bet nepriešta prie jūros; devynioliktojo amžiaus antroje pusėje išleista iš baudžiavos, miestelių daktarų ir bažnyntinių vikarų priekelta tautiniam atgimimui. Kokias teises tokia tauta turi į laisvą gyvenimą?"

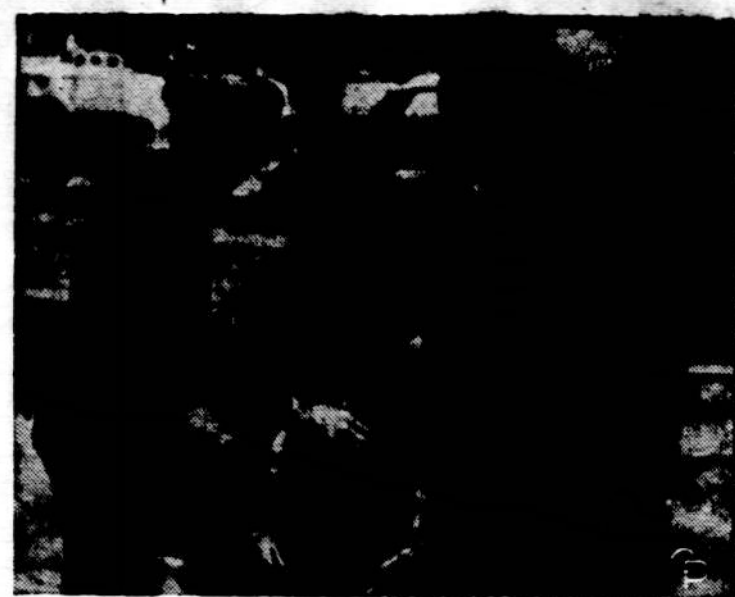
Iš gelmių kylantis pasididžiavimo jausmas tai yra pirmas atsakymas į klausimą, kaip šiandien žmogus gali būti ir sakyti lietuvių. Pasididžiavimas ne tik karaliais ir kunigaikščiais — kokia tauta jų neturėjo — ne tik Algirdais, kavalijais trupinusi Maskvos vartus, ne tik Vytautais, mušusiais vokiečių ordinus, kiek tuo ilgu keliu, kuriuo per trumpą laiką, per tris, keturias kartas, lietuvių tauta nužengė nuo dūmių pirklių, nuo medinio šakoto arko iki modernių visuomeninių struktūrų, iki mokslo ir technologijos apvaldymo, iki savitų kultūros vertybių sukūrimo. Tauta — tai ne tik jos garbinga ar liūdna praeitis, ne tik dabarties neįsiskaityta, dažnai nesuprantama misrai, kur neatskirsi niekšybę nuo žygdarbių; tauta — tai jos sukaupta energijos krūvis, jos atsakymas priimti kolektyvinę mirtį, jos veržlumas gyventi.

Dvidešimtojo amžiaus pirmoje pusėje šią tautą išliko stebuklas. Tautai susidarė galimybės išsireikšti organizuotomis formomis, įsikūnyti valstybe. Apie tą nepriklausomą valstybę galima daug ko pasakyti, ir ge-

ro, ir blogo. Vienos vyriausybės buvo demokratiškos, kitos — mažiau demokratiškos. Jinai vieniems davė žemės, kitiems nedavė, dar kitus išsiuntė į Braziliją, ar į Prancūzijos anglių kasyklas. O svarbiausia, tauta išlaikė savo brandos egzaminus. Lietuviai pasidarė savaimė aišku, kad jis ne lenkų ir gudų, o lietuvių. Jam tapo savaimė aišku, kad jis turi teisę, kaip ir kiti, savarankiškai tvarkytis ir gyventi. Kitaip sakant, būti lietuviu jam pasidarė natūralus, normalus, kasdieninis jo gyvenimo būdas.

Atėjo nauji laikai, bet jau niekas neišbrauks iš tautos istorijos tų dvidešimties metų. Ar lietuvis šiandien gyvena Lietuvoje, ar Prancūzijoje, ar Amerikoje — jo būdas būti lietuviu yra toks, o ne kitoks dėl to, kad tarp 1918 ir 1940 metų tauta nešiojo gražiau ar prasciau pasiūtą, bet savą valstybinį rūbą.

Lietuvių tautos dabartis gali būti apibūdinta vienu sakiniu: ar imsi visą tautą, ar pavienį individą, ar kalbės apie lietuvių Lietuvoje, ar plačiajame pasaulyje — lietuvis šiandien tautinės mažumos, ar tos mažumos atstovo būkleje. Būti mažumoje — nepatogi situacija. Ji ugdo nepasitikėjimą savimi, savo menkavertiškumą jausmus. Lengviausias kelias iš tos padėties išeiti — iš gero lietuvių pasidaryti blogą prancūzų, antraičiu amerikiečių ar rusų. Tačiau tautinė kompleksas gali duoti ir griežtai priešingų rezultatų: žydų, armėnų, koptų pavyzdžiai rodo, kad tautinės mažumos, svetimu apsuptos, išvysto atvirumą, savimi pasitikėjimą, savo pranašumą, naujų gabumų ir dar stipresnį tautinio solidarumo jausmą. Pasijutimas svetimumo aplinkoje skirtingu nuo kitų suteikia dažnai naujos papildomos energijos savo asmeninę vertę parodyti savo tautinį išdidumą nuveiktą darbą pagrįsti.

Vidury leit. William L. Calley, kuris kaltinamas dėl 192 civilinių žmonių sužudymo My Lai vietovėje, Pietų Vietname. Dešinėje jo gynėjas adv. George Latimer.

Tokį tautinį išdidumą, tokį lietuvių asmeninės vertės supratimą neabejotinai rodo lietuvių tauta savo žemėje. Šitoks lietuviškumo supratimas — nežūrint paviršutinių kivių, dirbtinų audrų vandens saukšte — vyrauja ir pasaulio lietuvių sąveikoje. Keikia tik minėti užmiršti kasdieniškas smulkmenas, dažnai neleidžiančias matyti esminių dalykų, ir nustebe išvysti, kaip ir Paryžiaus fabrike, ir New Yorko dangoraižio biure, ir Etiopijos džiunglėse lietuvis tvirtai neša savo kaip lietuvių vardą, kad jis visur laiko savo elgesį pagal tam tikrą, dažnai nesąmoningą idealų lietuvių vaizdą.

Būti mažuma, būti mažumos atstovu — tai ne tik saugoti savo tautinio išdidumo jausmą. Tai kartu ir prisitaikyti prie daugumos, įsiterpti į tą daugumą tam, kad išsivystytum savo asmenines ir tautines galimybes. Išlieka tik tie individai, kurie sugeba, savęs neparduodami, surasti sau vietą juos supančioje visuomenėje.

Išlieka tik tos tautinės mažumos, kurios, saugodamos savo tautinę asmenybę, intuityviai žino pagal dabar madoje esančią formulę, iki kol galima eiti "per tolį". Tai tautos, kurios turi istorinį patyrimą ir istorinę kantrybę.

Lietuvių tautos išmintis: mokėti išlaukti."

ŽIŪREJO, BET NEMATĖ

Laisvėje plačiai aprašė savo viešnagės Lietuvoje įspūdžius Mikas Detroitietis. Jam buvo leista plačiai pasivažinėti, todėl galėjo daug ką pamatyti ir teisingai aprašyti. Bet Mikas to nesugebėjo. Štai ką jis tarp kitko rašo Laisvės vasario 13 d. laidoje:

"Tar. Lietuvoje dabar nėra palaidų girtybės įstaigų ("karčiamų"), kaip yra Amerikoje. Matyt, žmonės yra prapratinti ir pratinais negirtuokliauti, neužti kartamose prie degtinės ir alaus. Gal todėl Lietuvos žmonės yra sveikesni, žvalkesni ir linksmi; jie eina valgyti, ne girtuokliauti, ir tik kavinėse ir restoranuose gali gauti kaušą alaus, degtinės ir vyno. O kuomet žmonės valgo, tai negirtuokliauja. Parsinešti svaiginančių gėrimų į viešbutį ar į namus — galima, bet ir parduotuvėse dažnai pasako "nebeturime, viską išbaigėme". Tai ir gerai, kad dabar Tar. Lietuvoje yra taip daroma."

Iš tos ištraukos kiekvienas galėtų padaryti išvadą, kad dabar Lietuvoje tikrai negirtuokliaujama. O iš tiesų yra kaip tik priešingai. Kas

seka Lietuvos spaudą, tas žino, kad ten girtuokliavimas jau taip paplitęs, kad net valdžios ir partijų kelia susirūpinimą.

Iki šiol dažnai Lietuvos spaudoje rašoma, kad toji ar kitoji kavinė bei valgyklė gali gauti tik degtinės ar vyno, bet nieko kito. Vadinasi, girtuokliavimas lyg ir buvo skatinamas, bet ne su juo kovojama. O dabar jis pasiekė tokio lygio, kad tai tikra Lietuvos žmonių nelaimė. Šia proga mūsų skaitytojai galėtų prisiminti ir Keleivų perspausdintas sovietinės Lietuvos laikraščių ištraukas, kuriose tenyškiai gydytojai ir kiti pareigūnai apie girtavimą kalba visai priešingai, negu anas Laisvės Mikas.

GRAŽIAI PRISIMINĖ

JONĄ KARDELĮ

Pernai vasario 10 d. Montrealy mirė "Nepriklausomos Lietuvos" laikraščio redaktorius, veteranas žurnalistas Jonas Kardelis. Jo mirties metinių proga "Nepriklausoma Lietuva" labai gražiai prisiminė savo buvusį ilgametį redaktorių. Dabartinis redaktorius poetas Henrikas Nagys paskyrė J. Kardeliui labai šiltą straipsnį, kurį baigė žodžiais:

"Išsėkis ramybėje, Jonai Kardeli, tavo Lietuva, tavo lietuvių nepamiršo Tavo!"

Trečiame puslapyje yra Juozo Audėno straipsnis apie Joną Kardelį ir įvairios nuotraukos iš J. Kardelio gyvenimo.

KĄ JIS ISPROVOKAVO?

Bene pats kultūringiausias komunistinės spaudos bendradarbis dr. A. Petrika Laisvės vasario 13 d. numerį rašo apie carinės Rusijos kalėjimus ir teroristų veiksmus. Tą straipsnį baigia informacija apie vieną didžiųjų provokatorių — Asefą, kuris vadovavo Rusijos socialrevoliucionierių teroristų organizacijai ir karta buvo rusų slaptosios policijos agentas.

"Revoliucionieriai apie jo dviveidybę tuo metu nieko nežinojo; jis savo pėdas mokėjo gudriai užmaskuoti. Jevno Asefą išsitraukė 1908 m. kitas provokatorius Vladi. Burcevas", baigia straipsnį A. Petrika.

Mes žinome, kad Burcevas buvo revoliucionierius, komunistų priešininkas, bet kad jis būtų buvęs provokatorius, tai tik A. Petrika teigia. Taigi, gal A. Petrika ir plačiau apie tai parašyti, ką Burcevas išprovokavo?

SPAUDĄ BEVARTANT

Stalino teroristų žuvis teisininkas prof. Eugenijus Pašukanis lietuviams įdomus kaip aukštai didrusiosios mūšų kilmės žmogus. Jis buvo Broniaus buvęs gydytojas Tverėje (Rusijoje), kur Eugenijus gimė 1891 m. vasario 23 d. Vėliausias Amerikos informacijų agentūros Problems of Communism žurnalo numeris skelbia Australijos Camberro universiteto profesoriaus Eugenijaus Kamenkos žmonos straipsnį The Life and Afterlife of a Bolshevik Jurist (Bolševiko teisininko gyvenimas). Jame plačiai nusišviečiama Pašukanio šikimas, darbuotė, nuvertinimas ir pastangos vėl jį prikelti iš mirusiųjų.

Eugenijus įsirašė į rusų socialdemokratų partiją būdamas studentas Petrapily 1908 m. Policija jį 1910 m. suėmė, bet leido vykti užsienin mokslų baigti. Jis lankė universitetą Muenchene, o vėliau Maskvoje įgijo doktoratą. Kiek pasvyraęs merševiku, 1918 metais jis pritaupo prie bolševikų ir buvo skiriamas teisėju į įvairius teismus Maskvoje. O 1920-1924 metais tarnavo teisingumo komisariate. Po to 1927 m. jį paskyrė komunistų akademijos vicepirminku, o nuo 1931 m. — sovietų konstitucijos ir teisės instituto direktoriumi. 1936 metais jis buvo teisingumo komisaro pavaduotojas ir teisės žurnalo redaktorius. Tose aukštesiose pareigose buvęs, 1937 m. jis buvo staigiai suimtas, bet ar buvo teisiamas ir kur bei kaip žuvo, iki šios dienos nieko neskelbiama. Jis tada buvo apšauktas "slapuku, išdaviku ir ardytoju", Trockio-Bucharino (su kuriuo draugavo) "supuvusių teorijų skelbėju" ir socialistinės teisės bei teisingumo "likvidatoriumi".

Pašukanis parašė 10 knygų, 8 knygeles ir apie 80 teisės tema straipsnių. Jis ypač pasižymėjo savo veikalu Bendroji teisės teorija ir marksizmas, kurio pirmoji laida išėjo Maskvoje 1924 metais. Per penkerius metus šios knygos pasirodė dar dvi laidos, o Berlyne ir Vienoje 1929 m. išėjo trečios laidos vertimas. Harvardo universiteto teisės profesorius Lon Fulleris Pašukanio veiklą šitaip apibūdina:

"Šioje nedidelėje knygoje Pašukanis aiškiai ir sumaniai išdėsto marksistinę "Gaminiiu maino teisės teoriją". Tai geriausių marksistinių tradicijų veiklas, gilią studijų vaisius. Daugeiui skaitytojų, tiesa, jo išvados atrodo iškraipytos ir perdrąsios, tačiau keliai, kuriais jų prieita, primena žinomus teisės ir valdžios faktus, tik į juos pasižiūrinus neįprastu atidengiančiu žvilgsniu. Tai tos rūšies veiklas, kur su didele nauda panaikytas bei kaip galvojas mokslo vyras, nors jo pagrindiniai teigimai gal ir neįtikina."

Po dvidešimt "tamsos" metų, atrodo, jau norima ir Pašukanį prikelti iš mirusiųjų ir pasididžiuoti kaip talentingą "sovietinių" teisininką. Pirmasis žingsnis buvo latvio Petro Stučkos (gimęs 1888 m., miręs 1932 m.) "prikėlimas". Tie-

sa, šis mirė prieš Stalino terorą, bet po mirties buvo apšauktas išdaviku ir suniekinamas. Kadangi jis buvo (kaip ir mūsų Kapsukas) veiklus trumpalaikėje Latvijos sovietinėje respublikoje 1918 metais (buvo "prezidentas"), matyti, dabar jį didrusiai prikėlė iš mirusiųjų, norėdami pateikti lietuviams garbinti jų žmogų-komunistą. Jo vardu pavadintas Latvijos universitetas, ir Rygoje pastatyta jo statula.

Rygoje išleista nauja laida Stalino laikais uždrausto Stučkos veikalo Įvadas pietietinės teisės teorijai, kur įžangos žodyje Pašukanis vadinamas "talentingiausiu teisininku" ir dažnai cituojamas.

Bet rimtas žygis Pašukanui prikelti buvo atliktas 1968 m. kovo mėn. Maskvoje, kai Mokslininkų namuose (Dom učionnych) buvo suruostas posėdis pagerbti "talentingam sovietinės teisės mokslo vyrui" Eugenijui, Broniaus sūnui, Pašukanui. Tą posėdį plačiai aprašė žurnalas Sovetskoe gosudarstvo i pravo (1968 m. rugpjūčio nr. 8).

Pašukanio iš numirusiųjų prikėlimo posėdžiui vadovavo teisininkas S. N. Bratus, tas pats, kuris 1937 m. patarnavo Višinskiui įrankiu Pašukanį nuožmiai nuvertinti. Šį sykį Bratus pasakojo:

"E. Pašukano atminimas gyvas ne tik buvusiose jo mokiniuose ir tuose, kurie jį pažinojo, bet taip pat ir daugelyje teisininkų mokslo vyrų Sovietijoje ir kituose kraštuose. Daugelis mokslo vyrų ir šiandien kreipiasi į Pašukanio veiklą Bendroji teisės teorija ir marksizmas. Nepaisant kaikiurių klaidingų teigimų, veiklas aplamai pasižymi nagrinėjimo tikslumu ir marksistinio metodo pritaikymu."

Bratus čia klysta, nes Pašukanio raštų ir su žiburiu negalima rasti knygynuose ar leidvoklose. Jie dar tebėra "palaidoti".

Posėdyje kalbėjo visa eilė žymių dabartinių Sovietijos teisininkų: Ratneris, Ginsburgas (kuris su Pašukaniu parašė teisės vadovėlį, 1935 m. išimtą iš apyvartos), Rubininas (artimas jo draugas ir buvęs Teisingumo komisariate su juo pareigūnas), biologas Dorvatovskis (Pašukanio studentavimo dienų draugas). Pašukanio žmona ir sūnus.

Problems of Communism žurnale autoriai plačiai apžvelgia Pašukanio mintis ir jas kritiškai pasvarsto. Jos jau buvo išdėstytos Keleivų 1969 m. liepos 23 d.

Žiūrovas

INZ. V. ADAMKUS

PASKIRSTYS \$800 MIL.

Žurnalistas J. Pronskus turėjo pasikalbėjimą su inž. Valdu Adamkumi ir Naujienose labai plačiai aprašė visą tiek daug triukšmo sukėlusį amerikiečių spaudoje, radijo ir televizijos stotyse jo paskyrimo aukštoms pareigoms vandens teršimo kontrolės įstaigon istoriją.

Mūsų visuomenei plačiai žinomas inž. V. Adamkus minėton įstaigon buvo pasiūlytas dabar jau mirusio sen. Dirkseno. Jį parėmė gubernatorius, senatorius ir kt. V. Adamkus buvo prišaidintas sausio 5 d. specialaus asistento pareigoms.

Administraciniai vandens teršimui kontroliuoti JAV teritorija yra padalinta į 9 aritus. Viena jų apima Didžiųjų Ežerų) Chicagos sritį. Inž. V. Adamkus yra chigagietis, Chicagoje yra didelė ir gyva lietuviška veikla, todėl V. Adamkui maloniau būtų dirbti Chicagoje, negu Washingtone. Nors jo vieta, kaip specialaus asistento, yra aukštesnė už srities direktoriaus, bet dėl aukščiau minėtų sumetimų jis vandens teršimo kontrolės įstaigos viršininkui pareiškė pageidavimą, kad būtų paskirtas Chicagos srities direktoriumi.

Cia ir prasidėjo tikra velniava prieš V. Adamkų. Mat, Chicagos srities vandens teršimo kontrolės įstaigos viršininku norėjo būti kitas asmuo. Pasiūkęs, kad eiti pareigas tokiame rajone, kur dėl partinių ir kitokių interesų keliama tokia opozicija, bus labai sunku. V. Adamkus atsakė savo kandidatūrą į Chicagos srities teršimo kontrolės įstaigos direktorių ir pasiūlymą aukštesnėse pareigose Washington.

Prieš keliolika dienų viso krašto vandens teršimo kontrolės įstaigos viršininkas Dominick, susitaręs su vidaus reikalų ministru Hickeliu, paskyrė trijų asmenų specialią komisiją, kurios uždavinys iki balandžio 1 d. paruošti vyriausybei pasiūlymą, kaip paskirstyti \$800 milijonų, kurie skirti šioms metams vandens teršimo kontrolei, tai yra vandens švarinimo statyboms.

Į tą komisiją paskirtas ir inž. V. Adamkus. Jis ir kiti du komisijos nariai turės susitikti su visų 50 valstijų vyriausiais administratoriais ir aptarti bei surasti su jais tinkamiausius būdus vandens teršimui kontroliuoti, tam reikaliui naudojant minėtas sumas. Tų pasitarimų medžiaga naudojamosi, komisija pasiūlys vyriausybei, kaip tuos milijonus paskirstyti.

Labai malonu, kad jaunas ir veiklus lietuvis įkopė į tokią aukštą federalinės valdžios vietą. Jam teikia nuoširdžiai linkėti sėkmės ir ateityje.

KALBEJO VLIKŲ NARIAI

Vyr. Lietuvos Išlaisvinimo Kometeto valdybos nariai buvo pagrindiniai kalbėtojai įvairiuose JAV-bių miestuose įvykusiuose Vasario 16 minėjimuose. Vliko vicepirmininkas dr. B. Nemickas kalbėjo Chicago įvykusiame minėjime, Vliko išdo tvarkytojas inž. J. Valaitis — New Yorke ir sekr. St. Dzikas — Waterburyje, Conn.

CHICAGO, ILL.

Banketas dr. ui Silvestro pagerbti

Balzeko Lietuvių Kultūros muziejus Chicagos Istorijos draugijos direktorių dr. Clementą M. Silvestro išrinko "The American of the Year" ir kovo 1 d. 6 val. vakaro Blackstone viešbutyje rengia banketą jam pagerbti. Sudarytas didelis garbės komitetas su miesto majoru Daley priėmė ir dar gausianis vykdomasis komitetas.

**KAS SKAITO RAŠU, -
TAS DUONOS NEFRAS.**

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Gerovės komitetas

RINKIME ĮSIA VADOVYBĘ ŽMONES, KURIE TURI NARIŲ TARPE PASITIKĖJIMĄ!

P. P. Dargis — prezidents,
A. Čaplikas — viceprezidents,
A. Budreckis — sekretorijs,
E. Mīkuzis — izdininķē,
S. Bredes — izdo globējas,
Josephine Miller — izdo globē,
Dr. S. Biežis — daktaras kvot.

Iš teisinio ir finansinio taško žiūrint, apie dabartinę SLA vadovybę rimčiausiai pasiskais valstybių draudimo departamentai. Draudimo departamentų revizoriai patikrina su nepaprastu kroopštamu Susivienijimo visas išdų knygas, piniginę atskaitą mybę, apdraudę išmokėjimus, visas pajamas bei išlaidas. Jie pri pažimo, kad visi SLA Centro piniginiai reikalai atliekami tvarkingai ir sąžiningai. Tai yra objektyviausia priežastis, kodėl reikia iš naujo perrinkti mūsų stūlomus kandidatus. Perrinkdam

Vasario 13 d. Bayfront parke koncertas buvo skirtas Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukakčiai. Tuo pasirūpino vietinis Alto skyrius. (Apie koncertą plačiau parašyta J. Kasmausko korespondencijoje. **Kel. red.**).

SLA GEROVES KOMITETAS:

A. Miłauskas, 15 kp., Wilkes-Barre, Pa.; M. Vaidys, 36 kp., Chicago, Ill.; Verna, Ohio, 322 kp., Chicago, Ill.; J. Lekys, 43 kp., Boston, Mass.; K. P. Develkis, 301 kp., Cleveo, Ill.; Miłda Anasta, 175 kp., Worcester, Mass.; P. B. Balikonis, 50 kp., Binghamton, N.Y.; H. Chmurskion, 134 kp., Chicago, Ill.; Vl. Braziulla, 136 kp., Cleveland, Ohio; J. Andriukonis-Lecombe, 73 kp., Pittsburgh, Pa.; A. S. Trečianka, 84 kp., Orange, N.J.; M. Zdankevič, 40 kp., Pittsburgh, Pa.; J. M. Tamasvičionis, 328 kp., Jamaica Plain, Mass.; M. Gudelis, 63 kp., Chicago, Ill.; M. Klimas, 3 kp., London, N.J.; Ant. Dirky, 126 kp., New York, N.Y.; V. Kamaratouska, 1 kp., Edwardsville, Pa.; B. Spodis, 335 kp., New York, N.Y.; S. Nichelsonas, 175 kp., Milton, Mass.; M. Stankišionis, 85 kp., Wilkes-Barre, Pa.; K. J. Maciejka, 800 kp., Chicago, Ill.; P. Siliška, 78 kp., Los Angeles, Calif.; Osa Biełoni, 134 kp., Chicago, Ill.; J. Krasninski, 87 kp., Worcester, Mass.; G. Zilnoka, 104 kp., pirm. Pittsburgh, Pa.

Nēra mokyklos, pradedant pradžios ir baigiant aukštąja, kurioje nebūtų galima nusipirkti tos ar kitos rūšies narkotikų. Vienoje Bronx pradžios mokykloje pagautas pardavinėjantis heroina net 8 metų vaikas.

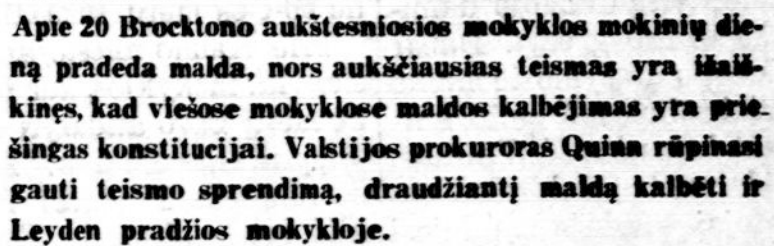
Miesto majoras sako, kad narkotikams plisti padeda ir televizijos gudriai skelbiama narkotikų reklama. Jis siūlo mokyklose afišinti narkotikų mirtiną žalumą.

bybē, uztikrinsime tolinesnį tvar.
igų augimą bei fondų stiprėjimą.
reikalavimus tegali nugalėti pa-
mūsų pilnā pasitikėjimą.
ems rūpi mūsų patriotinės orga-
mūsų ir išrinkti dabartinės SLA
turių pavardės nurodytos šlaime

KOMITETAS:
J. Barre, Pa.; M. Valdyia,
Chicago, 322 kp.; Chicago, Ill.;
K. P. Devetkin, 301 kp.,
Borchester, Mass.;
N.Y. N. 242

gna, 84 sp., Orange, N.J.; M. gna Pa.; J. M. Tamm, 1 sp., N. Y.; M. Gaudet, 63 sp., Chica-
Linden, N.J.; Ant. Dirken, V. Kamarauskas, 1 sp., Ed-
2. 335 sp., New York, N.Y.;
Hton, Minn.; M. Stachowicz,
Pa.; K. J. MacInnis, 200 sp.,
75 sp., Los Angeles, Calif.;
Jango, Ill.; J. Krasniansky, 57
Illinois, 104 sp., priv. Pitta-

tie savo vadinami patriotiniais
 kardiniai išsenaudė klausyto-
 joms oboara.
 Dn kalbos buvo rankomoms
 aukos, kurių surinkta nema-
 ža suma.
 Dn naktiniamis viet anstir.
 Įvairių vakštinai, ir buvo vi-
 šis geras puošėlis. Šis buvo

Vasario 16-ją

Po minētiemo buvo su-
ręgtas banketas, kuriam
Rita Akstinienė su padėji-
jom pasamino sardžiu va-
siu. Julius Svikla ir Alcis
das Zenkus vaišino įvairia-
gėrimais.

PROCESSES
Re: your request

Pas mus dabar karšta vasara. Iš visur privažiavo vasarotojų pasikaitinti gražuose paplūdimiuose ir pasimaudyti vandenyne. Jų tarpe yra ir lietuvių. Cionykščiai paplūdimiai yra garškos visoje Pietų Amerikoje. **M. Krasinokas**

Iš pavergtos Lietuvos

Rusai okupantai, šalin iš Lietuvos!

Išleido Kipro Petrausko plokšteles

Okup. Lietuvoje platina mas Kipro Petrausko įrašų albumas, kurį paruošė Vilniaus plokštelių studija, bet pagamino Rygos "Melodijos" fabrikas. Plokštelių albumas apima 1924-1948 m. įdainavimus — kūrybingiausią Kipro Petrausko gyvenimo laikotarpį. Iš esmės tai pakartotos savo metu įrašytos plokštelės, tad, kaip ir pastebi Tiesa, tas, nors ir kruopščiai atliktas, buvusių plokštelių restauravimas vis dėlto "negali iki galo atspindėti visą didžiojo dainininko balso grožį". Dabar plokštelių įrašymo technika žymiai tobulesnė, be to, kartojant buvusias K. Petrausko įdainuotas plokšteles, gamintojai Vilniuje naudojosi ir vartotomis plokštelėmis. Tačiau išleistas albumas jau įgalina atskleisti didžiojo lietuvių tautos tenoro kūrybą.

K. Petrausko plokštelės yra išleistos ir Londone.

Pagerbtas dr. P. Mažylis

Kaune sausio 23 d. pagerbtas prof. dr. Pr. Mažylis atminimas. Žymiam, jau mirusiam ginekologui tą dieną būtų sukakę 85 metai. Iškilmes vyko Medicinos institute, gi Mažylis spaudoje iškeltas ne tik kaip talentingas gydytojas, bet ir "dailės kovų už Tarybų valdžią Lietuvoje".

Paminėjo aukštosios mokyklos sukaktį

Kaune sausio 27 d. paminėta aukštojo mokslo Kaune 50-ties metų sukaktis. Prie Kauno miesto antrosios vid. mokyklos, kur prieš 50 metų buvo atidaryti kursai, prikaltas užrašas: "Šiuose rūmuose 1920.12.27 buvo atidaryta pirmoji Kaune aukštoji mokykla — Aukštieji kursai". Buvo surengta paroda ir iškilmės. Jose kalbėjo ir vienas pirmųjų tų kursų kūrėjų prof. akademikas T. Ivanauskas.

Yale universiteto mokslininkai dr. Jordi Casals, dr. Sonja Buckley ir dr. Wilbur Downs surado Nigerijoje tokį pavojingą virusą, kad net nutraukė jo tolimesnę tyrinėjimą. Dėl jo mirė du laboratorijos tarnautojai ir misionierė gailestingoji sesuo.

tinš, inž. Stakevičius, dr. Dinbergs, adv. Lambergas, jau minėtos daktarės Kriščiukaitienė ir Melngailė ir visa eilė kitų. Buvo pageidauta, kad šiame krašte būtų įsteigta bendra baltiečių gimnazija. Latviai apgailestavo lietuvių gimnazijos Kennebunkporte uždarymą. Kiti pageidavimai: išleisti gerą estų-latvių-lietuvių žodyną; rengti baltiečių jaunimo bendras stovyklas; atleisti mokyklose mokinius mokyti visų trijų baltiečių kalbų; stiprinti tarpusavio kultūrinis ryšius ir keistis informacija.

Dėl ryšių stokos mes mažą ką težinome vieni apie kitus. Bostoniškė latvių poetė Urniežius skundėsi, kad tik dabar tesužinojusi apie bostoniškio poeto Prano Lemberto mirtį Kalifornijoje.

Dr. B. Mickevičius pageidavo, kad, be bendrų koncertų, baltiečiai ruošų ir bendras meno bei kūrų paradas, keistųsi vaidinimais, vadovėliais bei plokštelėmis, kas įgalintų vieną kitą baltietį studentą išmokyti savo kaimynų baltiečių kalbas, ir apimam mus tokia veikla labiau sujungtų.

Knygininkas Rumaks ragino latvius užsisakyti Lietuvišką Enciklopediją anglų kalba.

Programai sumaniai vadovavo dr. Juriš Šlesers.

Po pietų buvo Janio Bičelio, Maros Eferas ir T. Kibės, Liberto dramos veikaliai apie Lietuvos valstybės įkūrimą karalių Mindaugą, tai spektaklinį atsilankė tik pora lietuvių. Čia tuoj kyla klausimas, kodėl tokios puikios progos neišnaudojo mūsų kultūros klubai, bendruomenininkai ir kiti pavieniai kultūrininkai ir politikos bei visuomenės veikėjai? (Turbūt, dėl to, kad lietuvių apie tą kultūrinį įvykį nebuvo painformuoti. Kel. red.)

Antruoją prelegentų buvo pristatytas dr. Uldis Blukis, BATUNO veikėjas. Jis paminėjo amerikiečių rašytojo socialisto Uptono Sinclairio žinomąjį veikalą "Pelkės", kuriame autorius aprašė pasibaisėtinas lietuvių emigrantų darbo sąlygas Chicagos skerdyklose. Prelegentas iškėlė ir lietuvių lakūnų transatlantinio skridimo reikšmę ir kiek ilgiau sustojo prie lietuvių studentų leidžiamo "Lituanus" žurnalo ir jame atspausdintų straipsnių, liečiančių baltiečių kultūros klausimus.

Ar nereikėtų rimtai pagalvoti apie suruošimą netolimoj ateity bendrų baltiečių kultūros dienų ar vakarų su platesne programa?

B.M.

DAR APIE TĄ PATĮ

Prie B.M. straipsnio dar tenka štai ką pridėti. B.M. nemini senosios kartos įžymiam grafikui Richardui Zarinšui (gimęs

1869 m., miręs 1939 m.) prisiminti surengtos parodos.

R. Zarinš ilgus metus buvo Rusijos valstybinės spaustuves pasto ženklų ir pinigų spausdinimo skyriaus viršininkas. Pagal jo piešinius buvo išleista daug Rusijos pasto ženklų ir popierinių bei metalinių pinigų. Nepriklausomoje Latvijoje Zarinš ėjo panašias pareigas ir profesoriavo meno akademijoje. Daug latvių pasto ženklų ir pinigų yra išleista taip pat pagal Zarinšo piešinius. Didelės vertės yra ir jo latvių ornamentikos bei liaudies kūrybos tyrinėjimai.

E. Dzelzkalės, pats būdamas filatelistas ir numizmatikas, parodan sutelkę gana daug eksponatų, kurie liudijo Zarinšo talento didumą.

Vasario 14 d. vakaras buvo skirtas latvių atgimimo ir nepriklausomos Latvijos visuomenininkui, įžymiam rašytojui Karlui Skalbei (1879-1945). Čia paskaitėta Skalbės kūrinių, baritonas Karlis Grinbergas padainavo Skalbės tekstams sukurtų dainų.

Kultūros dienų atidaryti iš Washingtono buvo atvykę visos Amerikos latvių sąjungos pirmininkas prof. dr. Peteris Lejnis.

Visur dalyvių buvo gana daug. Žinoma, vyravo senoji karta.

KAIP GERIA MASKVOJE IR LENINGRADE

Kad sovietiška "rojuje" žmonės mirksta alkoholio, nėra naujiena. Tuoj jau rimtai susirūpino ir valdžia.

Bet ne visur girtuokliai eina vienodi. Senieji leningradiečiai sako, kad Maskvoje jie pasigėrę krenta ant žemės ir užmiega padėję galvą ant tarnybinio portfelio.

BUS VEL BARZDOTI KONGRESMANAI

Atstovų rūmų narys Scheur, 49 m. amžiaus, pirmasis užsienio barzdotas kongresmanas buvo Tinkham iš Mass., kuris nebuvo išrinktas 1942 metais.

Kaip iš senų nuotraukų galima matyti, senųjų laikų JAV kongresmanų, senatorių ir prezidentų dauguma buvo apžėlę barzdom ir net ilgais plaukais. Taigi dabar grįžta tik senovinė moda.

VERTA IR TAI ŽINOTI

Poliarinės žuvėdros du kartus per metus iš šiaurės Užpoliarės į Antarktiką keičiausia iš viso 10,000 mylių.

Pikiruodami paukščiai išvysto labai didelį greitį. Pavazdžiui, sakalas, vydamasis auką, skrenda apie 360 kilometrų per valandą greitį.

Senovės Romoje veikė privati ugniagesių draugija. Jeigu atvykę ugniagesiai nesusitardavo su degančio turto savininkais, tai sustodavo nuošaly ir stebėdavo gaisrą.

Tokio, Japonijos sostinėje, galima išsinuomotį marškinius. Imokėjęs mėnesinį mokesį, klientas kas antrą dieną turi teisę gauti švairius marškinius.

1967 m. apie pusę milijono jaunesnių negu 18 m. amžiaus amerikiečių jaunuolių pabėgo iš tėvų namų.

Sveikatos ministerija praneša, kad 10 su puse milijono žmonių gauna iš viešųjų įstaigų pašalpą. Jiems per metus išmokama 11 milijonų dolerių.

DAUG NUSTOSITE, NESKAITE "VARPO"

"Varpo" žurnalo paskutinis numeris, kurio kaina tik \$2.50, labai įdomus. Kas neperskaitys jame išspausdintų A. Kucio, dr. K. Karvelio, dr. V. Sruoginės, dr. J. Pajaujo, K. Grindos, J. Audėno ir kitų straipsnių, tas tikrai daug nustos pasitenkinimo ir raudos. Tuoj užsisakykite tą numerį šiuo adresu:

Keleivis
636 Broadway
So. Boston, Mass. 02127

ATSIUOTE PAMINETI Lietuviai Argentinoje, —

1918-1968. Rosario Lietuvių Bendruomenės leidinys, 215 didelio formato puslapių, daugybė nuotraukų, vaizduojančių lietuvių gyvenimą, kaina \$3.00.

Leidinio tikslas, pačių leidytojų žodžiais, — parodyti visiems pasaulio lietuviams, ką Argentinos lietuviai per 50 metų yra nuveikę lietuvių gyvenime. Tam tikslui čia sutelkta tikrai daug medžiagos. Be to, knygoje yra ir bendrų žinių apie Lietuvą, apie jos kaikiuriuos įžymiausių asmenis, apie Vilką, L. Bendruomenę.

Panašus leidinys buvo išleistas 1963 m., bet daug mažesnis. Jame buvo daugiausia nuotraukų, bet mažiau žodinės medžiagos. Paskutinajame leidinyje yra priešingai.

Knygos sumanytojai, iš kurių bene daugiausia čia bus nusipelnęs Jonas Papečkys, yra tikrai pagirtini, kad pasirūpino įamžinti lietuvių veiklą, nes laiku tuo nepasirūpinus, daug kas pražūva istorijai.

30 grafikos paveikslų. Tai Jonyno Augiaus, Valiaus. Rato ir kitų dailininkų grafikos kūrinių, kuriuos savo skaitytojams išsiuntinėjo Eltos vokiečių kalba redakcija kaip Kalėdų dovaną. Kaina nepažymėta. Leidėjo adresas: Elta-Pressedienst, 9 Muenchen 15, Mitterstr. 1-2 (b. Uni-Servo), W. Germany.

JAV gyventojai tik už išsimokėtinai pirkta prekes šių metų sausio 1 d. buvo skolingi \$122 bil. 468 mil. Per pereinamus metus ta skola padidėjo \$8 bil. 300 mil.

Marijos Skaisčiausios Širdies ordino 315 vienuolių (Kalifornijoje) apleidžia tą ordina, kuriame yra 400 vienuolių, ir kuria pasaulietiška bendruomenė.

General Motors bendrovės 1969 m. apyvarta buvo 24 bilionai dolerių, o pelno ji turėjo 21 milijoną dolerių.

Argi nekeista, kad aukščiausią karaliaus postą pasaulyje galima užimti be jokių egzaminų, kai jų reikalaujama iš kiekvieno civilinio gydytojo.

Ką tik gavome:

Rimai ir Nerimai, Vaizganto, 55 psl. kaina \$2.00.

Tiesiant kelią Lietuvos nepriklausomybei, Vaizganto straipsniai, 40 psl. Kaina \$1.00.

Lietuvos Vyčio pėdsakais, Juozo Strolis 1940-1945 m. atsiminimai, 176 psl., kaina \$2.00.

Kultūrinės gairės pasakoje, II knyga, parašė Vytautas Bagdanavičius, 357 psl., kaina \$5.00.

Rezistencija, romanas, parašė R. Spalis, 429 psl., kietais viršeliais, kaina — \$6.00.

Broliai balti aitvarai, Henriko Nagio eilėraščiai, Prano Gailiaus iliustruoti, 72 didelio formato puslapiai, puošniai išleista knyga, kaina \$5.

Varpas nr. 9, 220 psl. rašo per 20 autorių, šis žurnalo numeris ypač įdomus, jo kaina \$2.50.

Po Dievo antspaudais, Vytauto Didžiojo gados. Leonardo Andriekaus eilėraščiai, dail. Telesforo Valiaus iliustruoti, 106 psl., kaina \$3.00.

Tau, sesute, Prano Lemberto gyvenimas, kūryba, prisiminimai, 269 psl., iliustruota, kaina minkštais viršeliais \$3, kietais — \$4.

Šeštoji pradalgė, literatūros metraštis, rašo 17 autorių, 400 psl., kaina minkštais viršeliais \$3.15, kietais \$3.75.

Smilgos, A. Giedriaus 15 apsakymų, 204 psl., kaina minkštais viršeliais \$2.50, kietais — \$3.75.

Gatvės berniuko nuotykių — R. Spalio apsakymas jauniui ir seniumi, II laida, 527 psl., kaina \$4.

Atsitiktiniai susitikimai, Kazimiero Barėno 14 idomių apsakymų, 216 psl., kaina \$2.50.

Milfordo gatvės elegijos, kad Keleivio administracijos didelių susidomėjimą sukėlęs poeto Jono Aisčio straipsnių rinkinys. Kaina minkštais viršeliais \$2.55, kietais viršeliais — \$3.75.

Massachusetts gyventojai, prie šių kainų turi dar priimokėti 3% (po 9 centus) Sales tax.

Ką dovanoti?

Jeigu yra reikalingas amerikiečiui padovanoti knygą, tai Keleivio administracijoje galite gauti šias tinkamas knygas:

The Cemetery of Nations in Siberian Tundra by H. Tautvaisa, 112 psl., kaina tik \$1.75.

Tundra Tales, Maryland Book, leidinys paaugliams pasiskaityti anglų kalba apie gyvenimą tolimoje šiaurėje, 175 psl. kietiniame popieriuje, kietais viršeliais, kaina \$5.00.

Timeless Lithuania — parašė buvęs JAV atstovas Lietuvoj Owen J. C. Norem, 299 psl., kaina \$4.

Tai labai gera dovana nemokantiems lietuviškai, bet norintiems susipažinti su Lietuva.

"Selected Lithuanian Short Stories" (21 autorius), 280 psl., kaina \$5.00.

"The Herdsman and the Linden Tree" (Vincas Krėvė), 128 psl., kaina \$3.95.

"Lithuanian Quartet" (A. Baronas, M. Katiliškis, A. Landsbergis ir I. Seinius), 209 psl., kaina \$4.95.

"The Ordeal of Assad Pasha" (I. Seinius), 61 psl., kaina \$2.00.

Vytautas the Great Grand Duke of Lithuania by dr. Joseph B. Koncius, 211 psl., psl., kaina kietais viršeliais \$3.00, minkštais \$2.00.

"Lithuania land of heroes," parašė L. Valiukas, kaina \$4.75.

Awakening Lithuania, a study on the rise of modern Lithuanian nationalism by Jack J. Stukas, 186 psl., kaina \$5.00.

POPULAR LITHUANIAN RECIPES, parašė Juzė Daužvardienė, kaina \$2.50.

Knygos jaunimui

BITES, parašė Liuda Germanienė. Daug gražių Z. Sodeikienės iliustracijų, kaina \$3.50.

KREGZDUTĖ, I dalis (vadovėlis), parašė A. Rinkūnas, 119 psl., kaina \$2.75.

NARDŽIO PULKAS, apsakymėliai, parašė Balė Vaivorytė, 157 psl., kaina \$2.00.

BALTOSIOS PELYTĖS KELIONĖ I MENULI, parašė Danutė Bindokienė, 58 psl., kaina \$1.50

FRYS SAKALAI, Alf. Vambuto, 15 pasakų ir padavimų, 186 psl., kaina .. \$2.

MESKIUKAS RUDNOSIUKAS, eilėuota pasaka, parašė Vyta Nemunėlis, labai gražiai V. S. Stančikaitės iliustruota, trečioji laida, pasaka ir Lietuvoj turėjusi didelių pasiekimų. Knygos kaina \$3.00.

BALTASIS STUMBRAS, premijuota apsakymas, parašė Gintarė Ivaškiene, 133 psl., kaina \$3.60.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMUS VEDA
STASYS MICHELSONAS

— Sveikas gyvas, tėve!
— Žinai, Maiki, aš dar gyvas, ale nelabai sveikas.
— Gal persivalgei?
— Nebūk balamūtas, Maiki. Kaip tu dabar gali persivalgyti? Kai Niksonas pradėjo infliaciją stabdyti, tai praisai kyla kaip baliūnai. Svaras juodos duonos jau 45 centai. O pirma tokią bulkutę gaudavai už dešimtuką. Jei paklausai storninko, kodėl taip brangu, tai atsako, kad darbininkai nuolat streikuoja, reikia mokėti vis didesnes algas. Ale karvės nestreikuoja. Maiki, tai kodėl pabrango pienas? Neseniai kvorta buvo 24 centai, o dabar jau 32 centai. Arba paimkim kopūstus. Dar perėitą vasarą trijų svarų kopūsto galvą galėjai nusipirkti už nikelį, o dabar tokią pat galvą jau 50 centų! Ne, Maiki, aš ne persivalgęs. Aš sergu dėl to, kad negaunu gana valgyti.
— O gal nemoki pagaminti?
— Maiki, valgyt man padaro gospadinė. Ir ji padaro neslektai, jeigu turi iš ko. Ale bėda, kad nėra iš ko. Nueik į storą, penkinę praspėdysi ir beveik nieko nenusipirksi. Žinai, aš mėgstu varškę, ir aš daug jos suvalgydavau, kai svaro dėžutė buvo 25 centai. O žinai, kiek dabar? Jau 40 centų! Nu, ir dabar aš jos jau nevalgau. Perbrangu! Gal dėl to ir sergu. Kai pasakiau anądien, kad man darosi slabna, tai gospadinė liepė parodyt liežuvį. Pažiūrėjo ir pakraipė galvą. Sako, liežuvis pilkas, nosis mėlyna, gal pagavai flu. Nueik pas daktarą.
— Tai geras patarimas, tėve.
— Maiki, tu nežinai, kad dabar ir daktarai lupa. Ir neduoda jokių liekarstų, tik parašo receptą, ir — eik į aptieką. O aptiekioje dar daugiau tave aprubavoja. Nu, tai nuėjau pas Zacirką ant rodos.
— O ką jis gali žinoti?
— Vistiek, Maiki, jis pažiūrėjo į mano liežuvį ir sako: žinai, tu turi zapaleniją, duosiu brandės išgerti. Ale priėjo jo bartenderis, pridė

jo ausį prie mano krūtinės ir sako: ne zapalenija, ale širdies trubelis. Tau, sako, reikalingas geras eksersaiz. Girdi, eidamas gult, persiversk tris kartus per galvą į priešą, o iš ryto atsikėlęs — atsiversk tris kartus atbulas.
— Ir tėvas jo paklausei?
— Sarmata ir prisipažinti. Maiki. Tiek daug svieto matęs, rodos, turėčiau daugiau razumo turėti... Ale žinai, kai žmogų paima kokia kvarba, tai norisi patraukti kiekvienos rodos. Nu, ir aš to durniaus paklausiau. Nu, sėdėjau prie lovos ir kai virtau per galvą, tai surikau ne savo balsu. Net gospadinė atbėgo su kočėlu. Sako, mislinau, kad tave kas užpuolė.
— Ar žinai, tėve, kad klausydamas tokio neįsima nelio galėjai nusilaužti kaklą.
— Nu, vot, apie tai aš ir nepamislinau. Juk širdies ligom žmonės serga, ar ne?
— Tas tiesa, tėve. Statistika parodo, kad Amerikoje nuo širdies priepuolio kasdien miršta 1,400 žmonių.
— Tiek daug kasdien?
— Taip, tėve. Tai yra daugiau, negu mirtis ka minutė.
— O kas dėl to kaltas?
— Priežasčių yra labai daug, tėve. Viena iš paprasčiausių tai persivalgymas. Paskui nutukimas. Persunkus kūno svoris. Perdaug riebus maistas. Didelis tabako rūkymas. Nervų įtampa. Cukrinė liga. Silpna širdis, paveldėta iš tėvų. Stoka fizinio veiklumo. Kas turi vieną šitų trūkumų, jo rizika širdies priepuoliui gali būti 6 kartus didesnė, negu to, kuris yra laisvas nuo tokių ydų.
— O kas yra fizinis veiklumas, Maiki? Man atrodo, kad tai blogas žodis.
— Fizinis veiklumas, tėve, reiškia kūno veikumą. Kai tėvas eini gatvę, tai tavo kūnas veikia.
— Nu, tai dabar aš matau, kodėl Zacirkos bartenderis patarė man verstis per galvą. Tai vis dėlto jis nėra toks durnas, kaip aš pirma mislinau. Pasirodo, kad

Ko reikalauja „Juodosios Panteros“

„Juodųjų panterų“ vardą pastaruoju laiku vis dažniau girdime, kai spauda kalba apie riaušes, susisaujimus su policija, bombų sprogdinimus ar triukšmingus teismo procesus. Tai karingųjų negrų organizacija, pradžioje buvusi visai negausi, bet paskutiniu metu patraukianti vis daugiau narių net iš buvusių nuosaikiųjų ir tautiųjų negrų tarpo. Ji auga gal ir dėl to, kad ginkluotą sąjūdį visada labiau patraukia neramūs būdai jaunimą ir vyresnius, o, be to, garsios ir aštrios kalbos bei kruvini susirėmimai su tvarkos dabotojais, kurie plačiai nuaidi spaudoje, televizijoje ir radijuje. Šiai organizacijai daro didelę reklamą.

Vis dėlto reikėtų ir mums bent kiek geriau susipažinti, ko šie teroristiniai negrai siekia, o tuo pačiu ir kas jie tokie yra.

„Juodųjų panterų“ sąjūdis, ar kaip jie save vadina partija, yra paskelbęs bene 10 punktų programą, kurioje, žinoma, yra pasakyta tik tai, kas galėtų patraukti negrų mases, ir nutyliama tai, kas galėtų atkreipti į juos teisingumo organų akį.

Toje programoje sakoma, kad šie negrai nori laisvės ir patys spręsti savo juodosios bendruomenės ateitį.

Jie nori visiems negrams pakankamai darbo, o taip pat „galo kapitalizmo plešikavimui juodojoje bendruomenėje“.

„Juodosios panteros“ norintios mokslo, kuris nušviestų tikrą negrų istoriją ir išryškintų jiems priklausomą vaidmenį šių dienų visuomenėje.

Šios organizacijos vadai reikalauja, kad negrai būtų atleisti nuo karinės prievolės, nes, jų žodžiais, — „juodas žmogus neturi būti verčiamas kovoti ir ginti rasisistinės vyriausybės“.

Jie nori, kad tuoj pat pasibaigtų juodųjų kenčiamas „policijos brutalumas“, ir dėl to visi negrai turį apsiginkluoti savisaugos reikaliui.

Jie siekia, kad visi juodžiai būtų paleisti iš visų valstybės kalėjimų, nes, esą, jie buvę šališkai nuteisti.

Be to, jie nori, kad negrus teistų tikrai negrų jury.

Svarbiausias jų politinis reikalavimas, — kad juodų

jų kolonijose būtų surengtas Jungtinių Tautų organizacijos prižiūrimas plebiscitas, kuriame galėtų balsuoti tik negrai ir pareikšti savo tautinį apsisprendimą.

Savo deklaracijoje, kurioje yra išdėstyti šie reikalavimai, negrai pateisina ir galimą revoliuciją.

Bet šios platformos autorius Huey Newton atmetė idėją iš kelių JAV teritorijų valstybių sukurti nepriklausomą negrų valstybę, nes, esą, bus „neįmanoma laisvėje gyventi greta kapitalistinio ir imperialistinio krašto“.

Aplamai, „Juodosios panteros“ yra komunistinės spalvos ir ideologijos sąjūdis, kurs viešai remias Šiaurės Korėjos, Šiaurės Vietnamo, Kubos ir komunistinių Afrikos valstybių pavyzdžiais ir jų poselėjama ideologija.

Artimiausias „Juodųjų panterų“ siekiamas tikslas — krašto policijos decentralizacija. Vadinas, negrų gyvenamose vietose policija turėtų būti negrų bendruomenės atstovų vadovaujama, o ne kokio nors kito policijos centro. Taigi visiškai aišku, kokią jėgą ši organizacija įgaity, kontroliuodama net policiją.

„Juodasias panteras“ remia ir kraštutinis kairysis bei komunistinis baltųjų sąjūdis, kuriam taip pat priimtina revoliucijos idėja. Tik paskui ju siekiamoj komunistinėje Amerikoje vargu ir negrai apsidžiaugtų, kaip jie šiandien jau nebesidžiaugia Kuboje. lygiai su kitais piliečiais sėdėdami kalėjimuose, neturėdami teisės nei protestuoti, nei reikalauti kokio nors plebiscito ar šiaip laisvo žodžio.

Nors JAV negrų problema yra rimta ir aktuali, bet, greičiausia, ji išsprendžiama kitu keliu ir kita kryptimi, negu šis kraštutinis elementas siekia ar pranašauja, nes revoliucija negrų mažumai čia gero pasisekimo ir šviesios ateities tikrai nežada.

MAIKIUI IR TĖVUI AUKOJO:

V. Česnulis, Puerti Rico, \$15;
J. Karys, Bridgewater, Conn., \$10,
L. Kunkulis, Ridgewater, N.Y., \$6.50,
A. Juškus, Floral Park, N.Y., \$6.
Po \$5: A. Andriulionis, P. Pilka, V. Stelmokas, vis. iš So. Bostono; M. Zdanavičius, Middletown, N.Y., A. Kuliesius, Toronto, Ont.
Po \$4: A. Kowatschewsky, Bronx, N.Y., A. Karlyn, Hartford, Conn., S. Yeremskis, Port Evens, N.Y., J. Dobas, E. Hampton, N.Y., T. Urbanas, Brooklyn, N.Y., F. Rodgers, Miami, Fla., A. Herbistas, So. Boston, Mass., A. Rimša, Windsor, Ont.
Po \$3: O. Ulevičienė, So. Boston, Mass., J. Jurėnas, So. Boston, Mass., M. Gučiūnas, Paw Paw, Mich., S. Navickas, New Boston, Mich., E. Balčiūnienė, Chicago, Ill., A. Švedas, Montreal, Que., V. Tautvaiša, So. Boston, Mass.

From left: Peter O'Toole, "Goodbye, Mr. Chips"—John Wayne, "True Grit"—Richard Burton, "Anne of the Thousand Days"—Jon Voight, Dustin Hoffman, "Midnight Cowboy."

From left: Genevieve Bujold, "Anne of the Thousand Days"—Liza Minnelli, "The Sterile Cuckoo"—Maggie Smith, "The Prime of Miss Brodie"—Jane Fonda, "They Shoot Horses, Don't They?"—Jean Simmons, "The Happy Ending."

Geriausiu šiuo metu filmų aktoriam ir aktorės. Iš jų Wayne jau antrą kartą patenka į geriausiųjų eiles, kurie specialiose Hollywoodo iškilmėse yra apdovanojami garbės premijomis. Pirmą kartą tai buvo padaryta 1949 metais. Dabar tos apdovanojimo ceremonijos vyksta kasmet.

ENCYCLOPEDIA LITUANICA

Tik už \$1.00

Šiomis dienomis išėjo Lietuvių Enciklopedijos anglų kalba pirmas tomas — Encyclopedija Lituanica (apiama A-C raidės). Ji redaguavo Simas Sužiedėlis, išleido Juozas Kapočius, Lietuvių Enciklopedijos 36 tomų leidėjas.

Viso labo bus išleisti 6 tomai, kaina \$15.

Lietuvių Enciklopedija gali naudotis tik tie, kurie moka lietuvių kalbą. Lietuvių Enciklopedija anglų kalba galės naudotis visi tie, kurie moka tą kalbą, kuria pasaulyje kalba daug milijonų žmonių. Ji bus jiems tikriausias žinių šaltinis apie Lietuvą.

Dabar svarbu, kad Encyclopedija Lituanica patektų į mokyklų, viešąsias, privačias politikų, mokslininkų ir kt. bibliotekas.

Mūsų studentai turėtų kuo dažniau jos reikalauti jų mokyklų bibliotekose, o visi kiti lietuviai — viešosiose bibliotekose. Kai bibliotekų vadovybės matys tos knygos didelį pareikalavimą, tai ją išsirašys.

Daug jaunesnės kartos lietuvių kilmės žmonių nebe moka lietuviškai kalbėti ir skaityti, todėl Encyclopedija Lituanica jiems būtų didelė dovana. Senosios kartos lietuviai galėtų ją padovanoti savo vaikams, kurių neišmokė lietuvių kalbos.

Reikėtų visiems prisidėti, kad Encyclopedija Lituanica kuo plačiau pasklistų.

Tik už \$1.00 dar galima gauti Keleivio 1970 m. kalendorių, tikrą enciklopediją. O enciklopedija jau yra sutrauktos pagrindinės visų mokslų ir meno šakų žinios.

Šių metų Keleivio kalendoriuje, be kalendariumo su tarptautiniais ir lietuviškais vardais, be Maironio, Baltarusaičio, Putino ir kitų poetų eilėraščių rasite visą eilę straipsnių. Štai kaikiurių jų antraštės:

200 metų nuo pirmojo sukilimo prieš rusus, Kaip rusai korė žemaičių vadą, Šimtametė byla Lietuvoje, Apie Tada Koscišką, Stalino sušaudyti Lietuvos komunistai, Apie Lietuvos šaulius ir partizanus, Prisiminkim Joną Biliūną, Lietuvių vardai ir pavardės, Istorinė Lietuvos valstybės pradžia, "Mes visi tautininkai fašistai", Amerikos piniguose lietuvių vardas, Kam dabar priklausio Lietuvos bažnyčių turtai, Kaip žuvys gaudomos elektros pagalba, Ką reiškia tarptautinis himnas — internacionalas, Apie Budą ir budizmą, Hitleris vėl pasikorė, Mirusieji užsaldomi, kad vėliau atgytų, Kas įvyko ir kas dar įvyks. Sveikata ir ligos, ir t.t. ir t.t.

Ir visa tai tik už vieną dolerį. Paskubėkite įsigyti, nes paprastai Keleivio kalendoriaus pritrūksta. Užsisakykite adresu:

Kelleivis
636 Broadway
So. Boston, Mass. 02127

JAU ISSPAUSDINTAS

"KELEIVIO" 1970 METŲ

Kalendorius

Jį redaguoja Stasys Michelsonas

Kalendoriaus kaina \$1.00

Pernai pavėlavusieji kalendorių užsisakyti jo nebegavo, todėl nesivėlin kite šiemet jį užsisakyti.

Pinigus kartu su prenumerata arba atskirai siųskite adresu:

KELEIVIS
636 Broadway
So. Boston, Mass. 02127

Keleivio administracija

MOTERŲ SKYRIUS

PAULIUS JURKUS

Baltojo žirgo pasaga

(Tęsinys)

Valdovas sėdosi į balną, ir žirgas išlėkė. Dar nespėjo susirinkti jo palyda, kaip raitelis dingio iš jų akių. Karalius suoliais perlėkė miestą ir pasileido laukais. Jis lėkė taip greit, kad vėjas nesiekė žirgo karčių, upės nepagavo skaisaus baltumo. Krūmai traukėsi iš kelio ir šnareno: valdovo kalavijas piktesnis už perkūnus. Kalnai ir miškai dundėdami dainavo: mūsų karalius joja!

Toli toli, kur teka upės drumstos, prieš pulkai jau trypė valdovo žemę. Staiga susuko jų vyriausias, kad kažkas atidunda. Dar nespėjo apsižvalgyti, kai prieš juos išaugo raitelis. Žirgas stojo ant dviejų kovų ir taip garsiai sužvengė, kad plyšo palapinių drobės, iškrito šaudyklės iš rankų ir sutruko būgnai. Visi puolė prieš karalių, daužė galva žemę, o jų vyresnysis kalbėjo:

— Pasiimk mano visas žemes kaip dovaną tavo karūnai, nes mūsų žirgai lenkė paukštį, o tavo lenkia vėjus; mūsų žirgų baltumas temdė sniegą, o tavojo skaisumas temdo saulę ir mėnulį.

Karalius pasiėmė vyresniojo kalaviją ir jo skydą ir visiems liepė eiti prie savo bandų ir dirvų, o pats grįžo į Vilnių.

Sugrįžęs dar saulės laikrodžiai rodė tą pačią valandą, kai jis išėjo, dar jo palyda rikiavosi žygiui. Iš kalavijo ir skydo suprato didis dvaras, kur buvo jų karalius, ir liepė skambinti miesto varpais. Pats rūmų maršalas vedė žirgą, nešė kardą ir skydą, skelbė valdovo žygius. Žirgas ėjo ramus tarp žmonių triukšmo, ir niekas nematė, kokios jo pasagėlės.

Didis garsas sklido per visą žemę apie baltąjį žirgą Vilniaus dvare. Svetimų kraštų valdovai keliavo jo pažūrėti ir paviešėti pas mūsų karalių, jojo riteriai ir dainiai. Jie sudėjo giesmes apie baltąjį žirgą greitumą ir karaliaus narsą. Visas Vilniaus miestas dainavo vakarais, sustojęs ant kalnų prie spindinčių upių. Į jų balsą atsiliepė švelnus pušynų ošimas.

Valdovas įdėjęs po savo žemę. Visur buvo tvarka ir didelė ramybė, nes niekas niekada nežinojo, kada baltasis raitelis sustos prieš jų pilį ir vidun įeis pats karalius. Paryčiais jo žirgas gėrė Baltijos jūroje, o vakare mynė koją į Juodųjų jūrų pakrantes, — ir žirgas neturėjo nė lašo prakaito, — toks jis buvo greitas ir stiprus.

Bet metai ėjo, ir baltąjį žirgą pasagos susidėvėjo. Kai buvo plonytės it skiedra, dar žirgas skriejo į rytus ir vakarus. Kai jos pasidarė lyg popierius, dar žirgas skubėjo, nors vėjų ir nebelenkė. Vieną kartą pasagos visiškai sudilo, ir žirgas sustojo prie Vilniaus miesto.

Karalius vėl šaukė žmones ir teiravosi, kas galėtų pakauštyti. Bet niekas neišėjo iš minios ir niekas nežinojo, kur dingio anas senis, ar jis mirė, ar išsikėlė į tankesnes girias, kur nesiekia žmogus. Tada dvaro kalviai surietė geležines pasagas, bet jos dilo kas dieną. Žirgas gailiai žvengė ir žiūrėjo į mišką. Suprato karalius, pats išvėdė už miesto vartų ir tarė:

— Tavo gyslose buvo vėjas, o tavo širdyje visa mūsų žemė. Eik pas juos.

Ir žirgas nubėgo į vėją, į miškų tankumynus ir daugiau nebesirodė žmonėms.

Ilgai liūdėjo visas dvaras baltąjį žirgą. Karalius liepė išdrožti savo skydą, išpiešti menes ir piniguose šalia savo paveiklo liepė įmušti baltąjį žirgą.

Jis lėkė ten neramus, nešė ant savo pečių karalių su iškeltu kalaviju. Jis lėkė kaip anais laikais, skubėjo ir į kitas šalis, į platų pasaulį. Ir visi žinojo, kad Lietuva turėjo patį eikliausį žirgą ir kad didis yra jos valdovas.

(Pabaiga)

Jackie Onassis su savo sūnumi aplėdžia Rockefellerio centrą New Yorke. Ji atsisakė laikraštiniams atlikti interviu, klausimus, susijusius su jos buvusiu krašto spausdintuose sekretoriaus pavaduotoju Gilpatricku rašytis laišku. Tie laišukai dingio iš Gilpatricko ofiso ir atsidūrė aukščiausio rankose.

Faustas Kirša

APLINKUMA IR ŽMOGUS

Ir vyturelis, ir dangus, ir daug daug saulės.

Ir žalias javas, ir miškai, ir daug daug jūros.

Žmogus, kaip puotos taurė, vynes nudagertas,

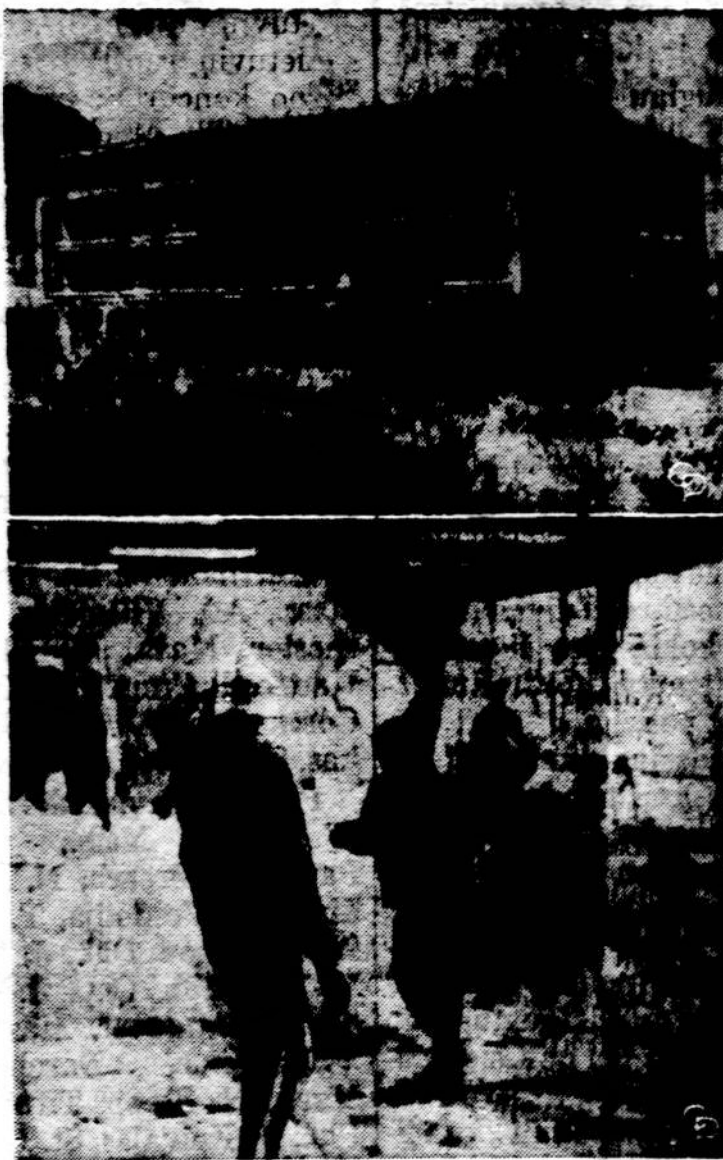
Kurs niekados, kurs niekados išlekt negali.

O žemėj skruzdės, kirmėnai ir raudonieji šaknys.

Ir briedis, ir žuvis, ir hukio poteliškė.

Žmogus, kaip puotos taurė, persipilta per briauną,

Pasotintas, trapus, — ir išmintis, ir žaislas.

Prancūzijos Alpeose didelė sniego griūtis užgriuvo viešbutį slidininkų kurorte kaip tik tuo metu, kai buvo valgomieji pusryčiai. Iš sniego iškasti 39 lavonai, ir apie 50 asmenų yra sužeisti. Viršuje tas viešbutis, apačioje gelbėtojai ieško nelaimės aukų.

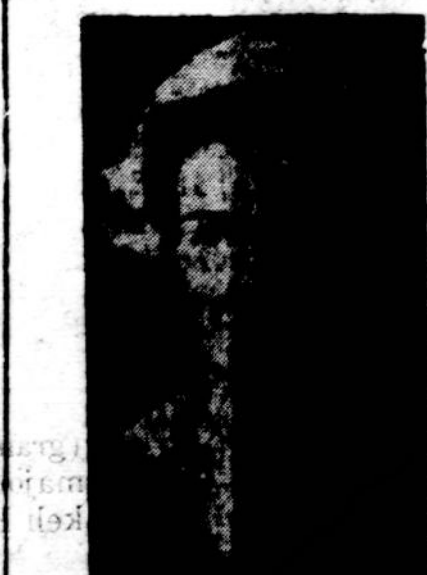
Amerikietis iš Vermonto Billy Kidd, 26 m., slidininkų varžybose Alpių kalnuose laimėjo čempiono vardą. Jo draugai neša jį ant pečių.

MIESTAS "SMIRDALIS"

Italijoje, netoli Ravenno miesto, yra mažas vos 600 gyventojų Coccia miestelis, per kurį teka Ronco upelis. Jo vanduo aukštupy esančių fabričių taip yra užterštas, kad jis net 6 kartus nevalgesnis už didmiesčių kanalizacijos sruvas, todėl taip dvokia, kad miestelio gyventojai nežino nei ką bedaryti. Nieko negelbėjo nei kreipimasis į aukščiausiąją valdžią. Pasirodo Italijos

vandenys yra taip užteršti, kad jiems išvalyti reikėtų 8 bilionų dolerių.

Miestelio gyventojai susirinkę nutarė miestelį pavadinti "Smirdalio" vardu. Pastų valdyba turėjo pripažinti tą naująjį vardą. Dabar jį Smirdalio atėina daugybė laisvų, kuriuose reikiama gyventojams užuojauta, o tai daro gėdą Italijos vyriausybei.

Buvusio krašto spausdintuose sekretoriaus pavaduotojo Roswell Gilpatrick, 64 m., trečioji žmona, pradėjusi skyrybų bylą kaip tik tą dieną, kada viešbutis paslido žemėn apie kilometrą iš Gilpatricko ofiso kelių buvusio Jackie Kennedys, dabar Onassis, gana molių laukė, rašytų Gilpatrickui.

ATITAIŠOME KLAIDĄ

Keleivio nr. 6 šitame puslapy išspausdintame pranešime apie Marijos Nemeikšaitės mirtį Kaune įsibrovė klaida. Tarp pranešimą pasirašiusių išspausdinta Elena Bilimaitė-Čiurlionienė, o turėjo būti — Elena Bilimaitė-Čiurlienė.

Atsiprašome.

AR ŽINOTE?

Kad General Electric renigia projektą povandeniniam miestui. Jau nuspręsta, kad tas miestas bus pastatytas 3,840 metų jūros gylyje tarp Afrikos ir Pietų Amerikos. Miestas skirtas keanografiniams tyrinėjimams. Jis numatytas pastatyti 1980 metais.

Kad žiurkės nėra tokios kvailios, kaip daugelis mano. Tai patvirtina mokslininkų daryti bandymai. Vienas jų buvo toks: į narvelį buvo įleistas žiurkės ir pastatyta aukšta siaurakalė bonka su sirupu. Žiurkės, norėdamos pasivaikinti sirupą, įkišdavo uodegas į bonką, aplaižydavo jas ir vėl įkišdavo.

Kad stiprumo atžvilgiu vargu kas gali prilygti skruzdėi. Penkias tonas sveriantis dramblys tegali pakelti pusantro tonos, o 50 miligramų sverianti skruzdėlė tempia 500 miligramų vabalytę — 10 kartų sunkesnę už save.

Kad repaprastai gerą apetitą turi skėriai. Toną sveriantį skėrių masę per kelias sekundes gali suryti 10 tonų vairių žalesių.

ZMONES IŠGELBĖJO, BET NUSIKALTO

Italijoje garsus chirurgas persodino ligoniams inkstus ir akį, paimtus iš katastrofų žuvusios 16 m. mergaitės su jos tėvų sutikimu. Visos trys operacijos pavyko — naujus inkstus gavusieji du ligoniniai išgelbėti nuo mirties, o gavęs naują akį regės šviesą. Jie laimingi, bet chirurgas turės sėstis į kaltinamųjų suolą ir gali būti nubasutas net 6 mėnesius kalėti.

Mat, pagal Italijoje veikiančią įstatymą, nelaimėje žuvusio lavonas iki skrodimų yra teismo žinioje, ir ne kas kitas negali ka nors su juo daryti. Bet šiuo atveju telsti nebuvo galima, nes akį išimti reikėjo ne vėliau kaip per pusvalandį po mirties. Vėliau išimta jau būtų persodinimui netikusi.

AUTOMOBILIUS VOGĖ PAGAL UŽSAKYMĄ

New Yorke susekta gauja, kuri vogdavo automobilius pagal užsakymą. Norintieji iš jos įsigyti automobilių, nurodydavo, kokio nori, o gaujos nariai jiems tokią ir parūpindavo, vienaip ar kitaip jį pavogę. Už 6 iki 7 tūkstančių dolerių vertės automobilį tereikėjo mokėti tik \$3,000. Vadinas, abiem šalim labai pelningas biznesas. Vagių gauja veikė dešimtyje valstybių. Jos klientų tarpe jau yra buvę įžymūs sportininkas profesionalas, kino žvaigždė, populiarius dainininkas ir kitų įžymenybių. Jau suimta 20 gaujos narių, ir numatoma dar ir daugiau suėmimų.

BUS GYVENTOJŲ

SURASŲMAS

Šiame krašte kas dešimtį metų vykdomas gyventojų surašymas. Pirmas buvo 1790 m., o devynioliktasis iš eilės bus šių metų balandžio 1 d. Jau vykdyti bus reikalinga visa armija žmonių, net 220,000. Spėjama, kad jiems reikės surašyti 205 mil. gyventojų. Per pastutiniį surašymą 1960 m. buvo surašyta 180 mil. žmonių.

Kiekvienas turėsime atsakyti į tam tikrus klausimus. Apie 80% turės atsakyti į 23 klausimus, o kiti į 69 klausimus. Tie atsakymai laikomi paslapy ir naudojami tik statistikos reikalui.

YRA IR GYDYTOJŲ SUKČIŲ

Į gydytojo profesiją mes esame pratę žiūrėti su pagarbą, nes ji skirta žmogui padėti nelaimėje. Spauda ir žmonės žodžiu dažnai mini šviesius gydytojų pasiaukojimo ir artimo pagalbos pavyzdžius. Bet kažin, ar visa tai tik nebus graži senovė, negrįžtama praėjusi.

Neribotas gobšumas ir atsidariusios galimybės pasipelninti bent čia Amerikoje jau akivaizdžiai demoralizuoja ir gydytojus. Mes ne nekaltame apie tuos, kurie per penkias minutes "apžiūri" savo pacientą, vistik kokia liga jis besirgtų, ir paima gerą honorarą. Bet vestoji netobula Medicare šia suteikė sukčiavimui žymiai geresnį galimybę.

Štai, Medicare išlaidos emė šiuo metu tokiais milžiniškais suoliais didėti, kad jau gresia visai šiai organizuotai medicinos pagalbai bankrotas. Nuo Medicare įvedimo ne tik ligoninės už savo patarnavimus nepaprastai pakėlė mokesčius, už aspirino tabletes paskaitydamos beveik po 2 dolerius, bet ir gydytojai emė iš šios staigos kapšio semti pinigų riešukučiomis. Patirta, kad, pavyzdžiui, vienas gydytojas už Medicare pacientų gydymą per metus uždirbo \$1,419,116, o tokiu, kurie virš savo buvusio uždarbio prisidėjo dar po 25 ar 30 tūkstančių, yra daugybė. Yra ir tokių gydytojų, kurie atsilanko į senelių prieglaudą ir 40-ties ligonių paklauso "Kaip tau?", už tą vizitą naskaito \$400 (po \$10 už kiekvieną ligonį, tikriau, už kiekvieną "Kaip tau?").

Yra ir tokių atsitikimų, kur gydymas pasitvirtinantis ligonis, Medicare neapdrauša, o visos sąskaitos prirašomos kokiam nors Medicare globojamam seneliui.

Atitinkami šias suktvbes tvirnejančieji organai pateikia daugybę įvairiausių ir sudriausiai sugalvotų piktinaudimo pavyzdžių, kurie rodo, kaip griunama visa sveikatos draudimo sistema.

Vadinas, prigyvenome laikus, kai gydytojai gydys mūsų kūną, o visuomenė ar valdžios organai turės "gydyti" gydytojų moalines ligas...

ROMANAI

Jurgis Gliuda, **LIEPSNOS IR APMAUDO ASOCIACIJAI**, premijuotas romanas, 304 pusl., kaina \$4.00.

Alė Rūta, VIENISI PASAULIAI, romanas, 265 psl., kaina \$3.50.

D. Nendrė, AIDAS TARP DANGORAIZIŲ, romanas, 365 psl., kaina \$5.

Vytautas Volertas, ŠA-MOKSLAS, premijuotas romanas, 279 psl., kaina \$3.50.

Aloyzas Baronas, PAVASARIO LIETUS, 261 psl., kaina minkštais viršeliais \$2.50, kietais \$3.75.

Alė Rūta, ŽEMĖS ŠAUKS-MAS, 305 psl., kaina \$4.00.

Vincas Ramonas, MILY-LOTAS RYTAS, 166 pusl., kaina \$2.50. Gaunama Keleivio administracijoje.

Jeronimas Ignatovas, LŪ-ZIAI, 301 psl., kaina \$3.00.

Andrius Valuckas, NE-MUNO SŪNUS, romanas iš suvalkiečių ūkininkų sukilimo 1935 m., I tomas, 280 psl., kaina \$3.00.

Andrius Valuckas, NE-MUNO SŪNUS, II tomas, 428 psl., kaina \$4.00.

Sally Salminen, KATRY-NA, romanas, laimėjęs Švedijos literatūros premiją, 291 psl., kaina \$5.00.

Petr. Tarulis, VILNIAUS RŪBAS, 495 psl., kaina minkštais viršeliais \$3.15, kietais viršeliais \$3.75.

Jurgis Gliuda, DELFINO ZENKLE, premijuotas romanas, 234 psl., kaina \$2.50.

Albinas Baranuskas, KARKLUPENUOSE, premijuotas romanas, 224 psl., kaina \$2.50.

Kazys Alėnas, UPE Į RYIUS, UPE Į SIAURĘ, romanas I dalis, 325 psl., II dalis 302 psl., kiekvienos dalies kaina \$3.00.

Alė Rūta, KELIAS Į KAIRĘ, premijuotas romanas iš JAV senosios kartos lietuvių gyvenimo, 248 psl., kaina \$3.00.

Vytautas Volertas, GY-VENIMAS YRA DAILUS, romanas iš lietuvių emigrantų gyvenimo, 242 psl., kaina \$2.50.

Vytautas Volertas, UPE TEKA VINGIAIS, romanas 332 psl., kaina \$3.50.

Vacys Kavaliūnas, KAL-NŲ GIESMĖ, premijuotas romanas, 201 psl., kaina \$2.50.

Kazys Plačėnis, PULKIM ANT KELIŲ, romanas iš kun. Strazdelio gyvenimo, I tomas 200 psl., kaina \$2.00, II tomas 160 psl., kaina \$2.00.

Jurgis Gliuda, SIKSNU-SPARNIŲ SOSTAS, premijuotas romanas iš politinių emigrantų gyvenimo, 268 psl., kaina \$2.50.

Juozas Kralkauskas, TIT-VAGO UGNIS, premijuotas romanas, 205 pusl., kaina 2.50.

Aloyzas Baronas, LIEP-CAI IR BEDUGNES, premijuotas romanas, 279 psl., kaina \$3.00.

Vytautas Alantas, TARP VIEJŲ GYVENIMŲ, 402 pusl., kaina \$4.50.

Juozas Svaistas, ŽIOB-RIAI PLAUKIA, romanas iš knygnešio kun. M. Sida-avičiaus gyvenimo, 233 psl., kaina \$2.50.

Aloyzas Baronas, VIENI-SI MEDZIAI, 117 psl., kaina \$1.50.

Pranas Naujokaitis, U-PELIAI NEGRĮŽTA Į KALNUS, 509 pusl., kaina \$5.00.

MINDAUGO NUZUDY-MAS, Juozas Kralkauskas premijuotas romanas, 246 psl., kaina \$3.

Vietinės žinios

Sveikintinas reiškinys ALIAS Bostono skyriuje

Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų sąjungos iškilmingas Vasario 16 paminėjimo susirinkimas, įvykęs vasario 14 d. inž. J. Vasio rezidencijoje, įrodė, kad skyrius auga ir jaunėja. Iš 30 dalyvių trečdalis sudarė jaunimas, baigęs mokslus Amerikoje. Jų tarpe buvo ir vienintelė moteris — chemikė Dalia Ivaškienė.

Skyriaus valdyboje taip pat yra bene du trečdaliai jaunų žmonių. Tai taip pat labai sveikintinas reiškinys, kad jaunimas rodo vis daugiau iniciatyvos ir įsijungia į skyriaus veiklą.

Pagrindinis šio susirinkimo-minėjimo kalbėtojas buvo dr. Juozas Girnius. Jis savo paskaitoje "Generacijų tautinė įtampa" pavaizdavo problemas, su kuriomis susiduria mūsų jaunimas.

Prelegentas pažymėjo, kad lituanistinis auklėjimas dažniausiai baigiasi su šeštadienine mokykla, t. y. jaunuoliui esant 15-16 metų amžiaus. Tolimesnis auklėjimas paliekamas patiems individams ir nėra organizuotas. Gi žmogui dažnu atveju nėra lengva būti kartu laisvam ir išmintingam. Jaunimas, išėjęs į laisvę, nevada sugeba pasinaudoti lituanistiniu atžvilgiu pozityvia kryptimi. Del to atsiranda spraga, ir daugelis jaunuolių atitrūksta nuo lietuviškos kultūros židinių, o vėliau jau nesugeba ir juos įsijungti. Būtina jaunimui organizuoti lituanistikos seminarus, — dėstė dr. J. Girnius.

Tema buvo aktuali ir idomi pateikta. Meninės dalies pusę taip pat atliko jaunimas. Pianistas Saulius Cibas, 14 m. amžiaus, nuotaikingai paskambino F. Listo ir Paganini kūrinių, inž. K. Barūnas paskaitė jaunų skyriaus nario inž. Algio Lapšio poezijos — Senuolio akys, Mąstymai ir Birželis (kūrinių autorius dabar karo tarnyboje). Inž. Z. Gavelis paskaitė jo paties suredaguotą poetą B. Brazdžio ir St. Santvaro kūrinių Vasario 16 tema pyne.

Susirinkimui pirmininkavęs inž. Brutenis Veitas perskaitė garbės nario prof. Ig. Končiaus sveikinimą: "Vasario 16 susirinkimas — gili prasmė, gražus protas — kasmet rinktis, susikaupti — vis atmintį gauti — tai skausminga tėvynės, ne taip jau tolimos praities diena — vis atstatant viltį atgauti, kas atplešta".

Atsistojimu buvo pagerbtas miręs draugijos narys inž. Feliksas Giedrys. Po Tautos himno pirminkas įteikė namų šeiminiškai Bronei Vasieniui tradicinę atminimo dovanėlę. Maloni šeiminiškė pakvietė svečius vaišių, kurių metu buvo surinktos aukos. Dar negalutiniaus duomenimis bendroji aukų suma pasiekė \$1,520.

Skyriuje šiuo metu yra 55 nariai, iš kurių 26 jaunosios kartos, baigę mokslus Amerikoje. Be inžinierių ir architektų, yra keli fizikai matematikai ir chemikai. Kitas susirinkimas numatomas balandžio 3 d.

Dalyvis
Bostoniečių aukos
Vasario 16-sios proga bostoniečiai Lietuvos laisvini- mo reikalams iki šios dienos suaukoko:

Amerikos Lietuvių Tarybai \$2,347.04, Tautos Fondui (Vliukui) \$645 ir Lietuvių Fondui \$95. Viso labo suaukota \$3,087.04.

Rudenį Bostone bus Balso seimas
Vasario 22 d. buvo Balso skyriaus visuotinis susirinkimas, į kurį atvyko 17 asmenų, jų tarpe ir Balso centro valdybos pirm. kun. v. Martunkus iš Providence, K. I. Susirinkimui vadovavo skyriaus pirm. A. Andriulionis, sekr. A. Keturakis.

Kun. V. Martunkus pranešė apie Balso centro valdybos veiklą, pabrėždamas, kad vargo lietuvių tarpe yra pakankamai, todėl Balso veiklą reikia plėsti. Jis dėkojo Bostono lietuviams, kurie padeda Balfui, ir prašė paramos ir ateiityje. Jis taip pat pranežė, kad centro valdyba nutarė prašyti Bostono skyrių pasiimti seimo rengimo naštą. Susirinkimas tam pritarė, ir tuo būdu rudens (dieną parinks skyriaus valdyba) Bostone bus Balso seimas.

A. Andriulionis ir inž. J. Valiukonis pranešė apie skyriaus veiklą ir piniginę apyskaitą. Iš jos pažymėtina, kad skyrius centrui yra pasiuntęs \$1,000 ir nemaža drabužių.

Rev. komisijos vardu A. Keturakis patvirtino, kad apyskaita vedama tvarkingai. Į valdybą išrinkti: Pr. Mučinskas, V. Kazakaitis, J. Valiukonis, A. Andriulionis, Br. Utenis, J. Rentelis, Pr. Rackauskas ir St. Racičius.

Daržau ir Taisau
Namais iš lauko ir vidaus. Liptau popierius ir taisyti. Naudoju tik geriausią medieną.
JONAS STANINSKAS
229 Savin Hill Ave.
Dorchester, Mass.
Tel. CD 5-5884

Flood Square Hardware Co.
Savin Hill Ave. N. J. ALKANA
608 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.
TELEFONAS AN 2-4140
Savin Hill Ave. Dėl
Papildomų Paslaugų
Savin Hill Ave.
Viešosios rinkos namas
Savin Hill Ave.
Viešosios rinkos namas

Keleivio prenumerata - gera dovana visokiomis progomis!

Ekskursijos į Lietuvą

vyksta
seguzės 25 d., liepos 20 d. spalio 7 d.

Kaina \$991.00

Vietų skaičius ribotas — Nesivėluokite!

Ekskursijų reikalų kreipkitės į

Trans-Atlantic Travel Service
390 West Broadway,
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: 288-6764

DAILĖS PARODA IR IDOMUS ŽODIS APIE LIETUVOS MUZIKĄ

Praeitą Kultūrinio subatvakario programą organizavo mūsų jaunoji karta. Čia buvo būriui lankytojų pateikti du meno patiekalai: Povilo Martinkaus ir Gemos Duobaitės-Phillips dailės kūrinių paroda ir Mykolo Drungos paskaita su iliustracijomis iš magnetofono uostos apie dabartinę Lietuvos taip vadinamąją "pagrindinę muziką".

Parodoje buvo išskabinta 20 G. Duobaitės darbų ir 18 apybos kūrinių bei 5 vitazai, sukurti Povilo Martinkaus.

Šie jaunieji dailininkai au mums kiek pažįstami iš ankstesnių čia buvusių parodų, tad idomu ir juos vėl pažvelgti po tam tikro laikotarpio.

Povilo Martinkaus darbai dailinai atitinka įvairialytes ir dažnu atveju ekstremiškes dailės sroves, kuriomis šiuo metu yra perpintas visas Amerikos dailės gyvenimas. Jis savo geometrinėse kompozicijose ieško naujų išraiškos formų, kuriomis menininkas stengiasi išsakyti savo išgyvenimus. Dugumoje prigesintos ir duobės spalvos kalkuriuose jo darbuose staiga suskamba sodria varų gama, kaip pav., "Menininko meniškas menas" ar "Sachmatai".

Dar kituose to paties stiliaus, bet skirtingos nuotikos kūriniuose, kaip "Magdūtės pasaka", dominuoja skoningai apvaldyta kompozicija. Drobė "Laivas, kuris atvežė grybus iš Taiwan" gali būti priskirta prie abstrakcinio ekspresionizmo.

P. Martinkaus vitražų augalinių motyvų, bet abstraktinės formos susiklostę į darnius ir skirtingų gamų dekoratyvinius vienetus. Gemos Duobaitės kūryba

yra jau daugiau realistišnė, bet formos ekspresija ir spalvų skaidrumu jai yra esminė medžiaga, kurią ji naudoja lygiai kaip ir gamtos motyvams, taip ir laisvos vaizduotės kompozicijoms. Betgi visos gamtos realybės jos tapyboje atpažįstama tik iš ekspresionistinių supprasto piešinio. Spalvose š. jauna menininkė ieško nuo realybės jau visai atitrūkusio ir savo individualaus pasaulio. Prie jos stipriausių darbų priskirtini "Vienintelis vakaras", "Kainai", "Jonas", "Saulė ir kaminai", subtili drobė "Juodi miškai", o taip pat ir labiausiai abstraktinis darbas "Sapne sapnas".

Susidomėjimas jaunuųjų dailininkų paroda buvo gana didelis. Paveiklų kainos — nuo 15 iki 400 dolerių.

Antroji subatvakario programos dalis — skirta muzikai. Čia M.I.T. taisyti filosofijos studijas iš Chicagos atkiles naujas mūsų kolonijos narys Mykolas Drunga, pats ne tik muzikos teoretikas, bet ir pianistas, sklandžiu ir taktiniu žodžiu nupaiskojo gausiems klausytojams dabartinių jaunuųjų Lietuvos muzikų pastangas išsivaduoti iš kadaise "muzikologo Stalino" nustatytų ir dar vis galiojančių kūrybos normų ir laisvai išsireikšti pagal modernaus Vakarų pasaulio pavyzdžius.

Prelegentas iš magnetofono juostos davė progos paklausti kelių taisyti kompozitorių kūrinių ar jų ištraukas. Ši muzikinė kūryba dabar Lietuvoje nėra viešai reprezentuojama, o tik kartais uždaruose kompozitorių susirinkimuose ar "peržiūrose" su ja leidžiama specialistams susipažinti. Taigi, ji kol kas yra kuriam tik "sau", kaip tai dant ir kairurie dailininkai ir rašytojai. Bet įsidėmėtina, kad šios "vakarietiškos" muzikos, prelegento žodžiais, Estijoje ir Lietuvoje esama žymiai daugiau, negu visą Sovietiją draugėn sudėjus. Ir ta Vakarų įtaka pasiekia tokius jaunos kompozitorius, kurie mokslus Maskvoje, Leningrade ar panašiose vietovėse konservatorijose.

Ir paskaita, ir pati simpatiška prelegentas Mykolas Drunga buvo publikos nepaprastai nuostabiškai patydyti aplodimentais.

Ir šį kartą, kaip visuomet, įžandus žodį tarė ir programą vedė poetas Stasys Santvaras, o programą užbaigė inž. E. Cibas gerai atsaikuoti ir lakiu humoristiniu žodžiu.

A. J. NAMAKSY
Real Estate & Insurance
321 County Club Rd.
Newton Centre, Mass. 02160
Tel. 332-9845

Bostono

PARENGIMŲ KALENDORIUS

Kovo 13 d. Jordan Hall salėje Baltų Draugijos koncertas, kurio programą atliks "Estas tenoras H. Riivald.

Kovo 15 d. 4 val. popiet So. Bostono Lietuvių Piliiečių Dr-jos salėje Minkų radijo talentų popietė ir gražuolės balius.

Kovo 22 d. So. Bostono Lietuvių Piliiečių dr-jos salėje Baltijos ir Žalgirio tuntų Kaziuko mugė.

Balandžio 12 d. So. Bostono Lietuvių Piliiečių dr-jos salėje Lietuvių radijo Laisvės Varpo koncertas, kurio programą atliks Montrealio vyrų oktetas.

NASHUA, N.H.

Majoras priėmė lietuvių delegaciją

Majoras Dennis J. Sullivan priėmė lietuvių delegaciją ir patenkino prašymą vasario 16 Nashuaos piliiečiams paskelbti minėtina diena. Jo proklamacija buvo išskabinta vietinio dienraščio leidyklos lurge.

Delegaciją sudarė: Balso skyriaus pirm. Kazys Grauslys, ižd. Birutė Bernotienė, klebonas kun. J. Bucevičius, adv.-teisejas Leonardas Veliška, radijo stot. WSMN žinių redaktorius Barry Palmer, Vytautas Širvydas ir jaunimo atstovės — Julė Grauslytė ir Ramunė Bernotaitė. Vietinio dienraščio reporteris visą grupę su majoru nufotografavo, ir nuotrauka buvo paskelbta laikraštyje.

Pagerbė P. Česnulevičių
Pranui Stawaszui pirminkaujanč, grupę sporto rėmėjų suruose Petru V. Česnulevičiui pagerbti banketą Jono Wollen įstaigoje (McNulty & Foley). Susirinko per 300 žmonių.

P. Česnulevičius nuo 1930 metų buvo žymus žaidėjas Nashua High mokyklos sporto komandose (beisbolo, krepšinio ir futbolo) ir septynerius metus (1933-40) mokė mokyklos futbolo komandas, laimėjusias žymias pergalas. Petras ypaci daug sportininko garbės nusipelnė, būdamas Bostono kolegijos futbolo komandoje. Vienu metu pusę tos komandos sudarė lietuviai.

Petro Česnulevičiaus gerbėjai suorganizavo jo vardo stipendijų fondą, kuriam pirmą šimtą davė Petro mokslo draugas Bostono kolegijoje Jonas C. Gill.

Banketui vadovavo Brandeis universiteto atletikos direktorius Nicholas Rodis (graikas). Dalyvavo miesto majoras Dennis J. Sullivan, keli Petro draugai iš tų laikų, kai jis tarnavo karo laivynė, ir aukštas karininkas iš Washingtono, buvęs Petro komandos narys. Lietuvių buvo adv. L. Veliška, dr. S. Judickis iš Manchesterio.

mokytojas J. C. Grigas ir kt. - Petras Česnulevičius mokytojo Spring Street High mokykloje iki pernai metų, kol išėjo pensijon. Jis yra vedęs kitatautę, žymaus vietos gydytojo dukterį.

SAVAITRAŠTIS
Nepriklausoma LIETUVA

Informuoja skaitytojus apie pasaulinius ir lietuviškuosius įvykius, deda daug ir įdomių nuotraukų ir atvirai pasako apie visus mūsų visuomeninius bei kultūrinius klausimus. Jame rasite įdomių skaitytojų iš viso pasaulio, kuriame laukiame abipusio pasakymų ir nuomonių kiekvieno visiems svarbia problema.

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" yra dinamiškas mūsų išėjimo laikraštis, leidžiamas naujų bendradarbių bei idejų, visuomet atviras kiekvieno nuomonei, kuris kovoja ir dirba už nepriklausomą Lietuvą.

Metinė prenumerata JAV-se \$8.00
Adresas:
7722 George Street, LaSalle-Montreal, 690, Quebec, CANADA

KELEIVIS, NO. BOSTON

Parduoda

Parduodu 1/4 akroio žemės sklypą su 3 trobenais, kuriuose gali gyventi 5 šeimos. Nuomos per mėnesį \$393.
Paul Krauca, 8050 N W13th Ct., Miami, Fla. 33147.

PAIEŠKOJIMAS

Sūnus iš Lietuvos ieško tėvo VINCO BARUTOS, išvykusio į Ameriką apie 1913 metus. Jį patį arba žinančius V. Barutos likimą prašom rašyti:

Vincas Kalasas
21 Bloomingdale Rd.
White Plains, N.Y. 10605

Norisusipažinti

Ieškau gyvenimo draugo nuo 56 iki 60 metų amžiaus, gali būti ir senesnis, toks pat vienišas, kaip ir aš. Turiu savo būklę. Vyras, kurio ieškau, turėtų būti prasiliavinęs, kad sugebėtų mane biznyje tarpininkauti. Atsakysiu į priimtus laiškus. Rašyti Keleivio adresu: Keleivis, (Atiduoti L.M.), 636 Broadway, So. Boston, Mass. 02127.

RADIJO PROGRAMA

Seniausią Lietuvos Radijo Programą Naujojo Anglijoje stoties WLYN, 1360 kilokly ir iš stoties FM, 101.7 mc., veikia sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. diena. Perduodama: Vėliausio pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdūtės pasaka. Biznio reikalais kreipkitės į Baltic Florista gėlių ir dovanų krautuvę. 502 E. Broadway, So. Bostone. Telefonas AN 8-0489. Ten gaunamas ir Keleivis

NENUSIMINKITE!

Gailima pagelbėti sergantiesiems reumatu, rankų ar kojų skausmais, autirpimui, jaučiant nuovargį.
REE-LEEF RUB mostis daugumai pagelbėti. Užtikrinam pasėkmes, arba grąžiname pinigų. Sluokite \$5, gausite vaistus su nurodymais.
ROYAL PRODUCTS
North Star, P.O. Box 9112
Newark, N.J. 07105

Laisvės Varpas Lietuvių Radijo Valanda

Sekmdieniais 11-12 val.
AM 1,430 KC ir FM 107 MC
Vedėjas PETRAS VIŠČINIS

173 Arthur Ave., Brockton, Mass. 02402. Tel 586-7209

SUSIVINIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA — jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmoko daugia kaip SEPTYNIS MILIONUS dolerių nariams.

SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudimą ir ligoje pašalpą, kuri yra pigi, nei SUSIVINIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA — jau turi daugiau, kaip tris su puse miliono dolerių kapitalą, tad jo apdraudė tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA — jaunimui duoda gera Taupomąją Apdraudą — Edowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudus tik \$3.00 mokėsio metams.

SLA — AKIDENTALŲ APDRAUDA naudinga visokiems amžiaus žmonėms rekomenduojama lietuviškų klubų ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentinės apdraudės mokėtis \$2.00 į metus

SLA — kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės kuopų veikėjams, ir jie plačiau paaiškins apie susiviniėjimo darbus.

Gausite apsaugintas informacijas, jeigu parašysite:
Lithuanian Alliance of America
307 West 30th Street, New York, N.Y. 10001

SAVAITRAŠTIS Nepriklausoma LIETUVA

Informuoja skaitytojus apie pasaulinius ir lietuviškuosius įvykius, deda daug ir įdomių nuotraukų ir atvirai pasako apie visus mūsų visuomeninius bei kultūrinius klausimus. Jame rasite įdomių skaitytojų iš viso pasaulio, kuriame laukiame abipusio pasakymų ir nuomonių kiekvieno visiems svarbia problema.

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" yra dinamiškas mūsų išėjimo laikraštis, leidžiamas naujų bendradarbių bei idejų, visuomet atviras kiekvieno nuomonei, kuris kovoja ir dirba už nepriklausomą Lietuvą.

Metinė prenumerata JAV-se \$8.00
Adresas:
7722 George Street, LaSalle-Montreal, 690, Quebec, CANADA

Vietinės žinios

Šeštadienį Kultūros klubo susirinkimas

Šį šeštadienį, vasario 28 d. 7:30 val. vak. Tarptautinio Instituto patalpose (287 Commonwealth Ave.) bus Bostono LB Lietuvių Kultūros klubo susirinkimas, kuriame prof. dr. Antanas Klimas iš Rochesterio skaitys įdomią paskaitą: "Kontroversija be galo: baltų ir slavų kalbų santykiai".

Po paskaitos bus diskusijos, vėliau — kavutė.

Rengėjai kviečia atsilankyti visus, kuriems tas klausimas įdomus.

SLA 43 kp. susirinkimas

Mūsų kuopos susirinkimas bus trečiadienį, kovo 11 d. So. Bostono Lietuvių Pil. draugijos patalpose. Pradžia 7:30 val. vak.

Siame susirinkime bus renkama SLA Vykdomoji taryba ir delegatai į SLA 50-ji seimą, kuris įvyks birželio 22 d. New Yorke.

Kiekvieno nario pareiga dalyvauti siame susirinkime ir padėti išrinkti tinkamiausius asmenis į Susivienijimo centrinę vadovybę ir seimo delegatus.

Susirinkime bus galima sumokėti ir rario mokesį. Sekretorius J. Lekys

Pelningas mėnuo S.B.L.P. draugijai

Vasario 19 d. buvo South Bostono Lietuvių Piliečių draugijos mėnesinis susirinkimas. Jame pagerbti 4 mironariai: Pranas Kazlauskas, Petras Strikaitis, Petras Tamosiūnas ir Jonas Stanislavaitis, priimti 8 nauji nariai, jų tarpe 3 naujos krepšinininkų komandos nariai.

Finansų sekretorius pranešė, kad per sausio mėnesį pajamų būta \$12,247.17 ir mėnuo baigtas su \$2,166.26 pelnu.

Patvirtintas valdybos pasiūlymas skirti \$100 Altui Vasario 16 proga ir vienuolių seselių namams Brocktone tokią pat sumą.

S. Griganavičius pranešė, kad keltuvo fondas iki šiol jau yra sutelktas \$15,237 ir dar yra keli pasizadėję, bet savo pažado neįvykdę.

Sekretorius A. Matjoška perskaitė draugijos globojamų šachmatų klubo 1969 m. apyskaitą. Draugija klubui davė pasalpos \$250. Iš apyskaitos buvo matyti, kad klubas gražiai garsina lietuvių vardą šachmatininkų tarpe. Jis tarp kitų klubų stovi aukštoj vietoj. Klubo pirmirinkas yra dr. A. Kapočius, vadovas K. Merkis.

Be šachmatininkų, dabar draugija globoja ir krepšinininkų klubą, kuris nesenai sukurta. Siame susirinkime į draugiją įstojo 3 krepšinininkai, kiti jau seniau draugijai priklausė.

Draugija globoja ir skautus, kuriems yra užleistas beveik visas ketvirtas draugijos namų aukštas. Čia Žalgirio ir Baltijos turtai turi savo būstinę.

Spalio 19 d. rengiamas banketas draugijos 70 metų sukakčiai atžymėti. o lap-

kričio 15 d. bus šurum bū-

1969 m. apyskaita baigiamą ruošti. Fin. sekretoriaus A. Druzdžio žodžiais, pernai draugija turėjo \$14,900 pelno.

Bostono liuanistinės m-las mokinių aukos

Bostono liuanistinės mokyklos mokiniai, mokytojų paraginti, Vasario 16 proga Lietuvos laisvinimo reikalams iš savo santaupų suaukojo \$15.04, aukodami nuo 10 centų iki 1 dol. 10 centų kiekvienas.

Aukojo šie mokiniai: A. Ambraziejus, R. Ambraziejus, A. Aleksanytė, J. Aleksoris, R. Austras, E. Banevičiūtė, J. Baskys, J. Bačiulis, S. Bacevičiūtė, S. Cibas, J. Dambrauskaitė, A. Durickas, A. Gineitis, J. Gir-

niūtė, A. Hodges'aitė, N. Ivaškaitė, R. Jauniškytė, A. Jaras, D. Kleinaitė, D. Kleinas, L. Navickas, L. Simkutė, J. Tauras, A. Užpurvis, A. Užpurvytė, L. Vasys, R. Veitas, L. Weingortinaite, Rasa Jauniškytė ir Dalia Treinytė.

Iš viso aukojo 30 mokinių.

Aukojo Balfui

Po \$10: Al. Baika, A. Lizenis, O. ir A. Andriulioniai ir M. ir P. Virbickai.

Po \$5: V. Jakutis, J. Jurenas, V. Mačiulienė, J. Skabeika, E. Ketvirtis ir A. Vilėniskis.

M. Vaitkevičienė — \$4, X — \$2, X — \$1.

Balfo valdyba visiems nuoširdžiai dėkoja.

Patiksliname žinią apie vėliavos iškėlimą

Paskutinio numerio siame puslapyje buvo parašyta, kad leidimą Lietuvos vėliavai iškelti prie miesto savivaldybės rūmų išrūpino Alto skyrius. Tą žinią patiksliname: Principinį majoro sutikimą gavo Alto skyrius, o visus kitus reikalingus žygių miesto valdyboje, reikalingus vėliavai iškelti, atliko Jono Vanagaičio šaulių kuopa, kuriai vadovauja inž. J. Stašaitis.

Lankėsi prof. V. Marijošius

Šios savaitės pradžioje Bostone viešėjo mūsų įžymusis dirigentas prof. Vytautas Marijošius. Jis čia yra pakviestas skaityti kelias paskaitas amerikiečių muzikologų seminare.

V. Marijošius vieši A. ir S. Santvarų šeimoje.

GAVOME MAŽĄ KIEKĮ SIENINIŲ KASDIEN ATPLĖSIAMŲ LIETUVIŠKŲ

KALENDORIŲ.

KAINA SU ATSIUNTIMU TIKTAI \$2.00.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

169 Milbury St. WORCESTER, MASS. Tel. SW 8-2868

yra vienintelė oficiali įstaiga Worcester, kuri siūnia siuntinius tiesiog iš Worcesterio į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas sritis. Čia kalbama lietuviškai, patarnaujama greitai ir sąžiningai. Siuntiniai kelia greičiau ir tvarkingai.

Čia galima gauti įvairiausių importuotų ir vietinės gamybos medžiagų ir kitų daiktų, tinkamų Lietuvoje, labai žemomis kainomis.

Vedėja B. Sviklienė

Telefonas: AN 8-2806
Dr. Jos. J. Donovan
Dr. J. Pašakarnio
I PĖDINIS OPTOMETRISTAS
Valandos: nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.
Vakaraais 8 anksto susitarus
447 BROADWAY
South Boston, Mass.

TEL. AN 8-2124
Dr. Amelia E. Rodd
(RUDOKIUTE)
OPTOMETRISTE
Valandos: nuo 10 ryto iki 6 vakaro
Trečiadieniais — uždara
445 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

Ketvirtis & Co.
—JEWELERS—
Laikrodžiai-Deimantai
Papuošalai
Elektros Prietaisai
Rūpestingai taisome laikrodžius
žiedus, papuošalus
379 W. BROADWAY
SOUTH BOSTON
Tel AN 8-4649

South Boston Savings Bank

ALFRED W. ARCHIBALD, PREZIDENTAS

460 West Broadway, South Boston, Mass. 02127

Skambinkite 268-2500

dabar už visus indelius moka **5 1/2 %**

Nuo įdėjimo dienos — Be įspėjimo iš anksto — Kas mėnuo yra priskaitomi nuosimčiai — Pilnas draudimas

Bankas veikia 105-tuosius metus. Nuosimčiai yra nurašomi nuo Mass. mokesčių. Bankas atidarytas nuo 9 val. ryto iki 3:30 val. popiet. Šio banko direktorių taryboje yra Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Shallna ir adv. J. Grigalius. Reikale su tarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. Turtas (Assets) yra virš \$173,000,000

Knyga yra geriausias žmogaus draugas

R The Apothecary LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINE

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę.
Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

182 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.

Telefonas AN 8-6620

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., išskyrus šventadienius ir sekm.

M & T OIL CO., Inc.

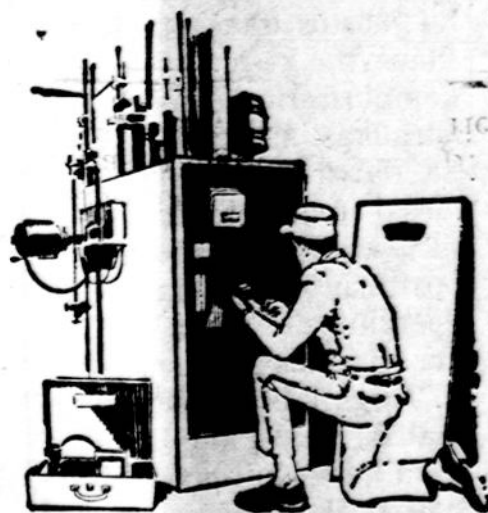
641 E Broadway So. Boston, Mass. 02127

- ☐ Krosnies aptarnavimas
- ☐ Automatinis įpilimas
- ☐ Patogios mokėjimo sąlygos
- ☐ Pilnas šildymo įrengimas

Skambinkite

268-4662

Tai veltui

Mums ištyrus jūsų alyva šildymo įrengimą dabar, gali jums sutaupyti pinigų per visą žiemą!

Mūsų veltui atliktas jūsų šildymo alyva sistemos ištyrimas gali pasakyti, kas reikalinga, kad ji žiemą veiktų taupiai ir efektingai. Gal reikia išvalyti, pritaikyti ar mažes dalis pakeisti? O gal norėsite jūsų burneri pagerinti Texaco's Flame Boosters, nauju moksliniu liepsnai kontroliuoti prietaisu, kuris burnerio veiksmingumą gali padidinti iki 42%. Mes rūpestingai atliekame tą darbą. Tuoj mus pašaukite.

FORTUNA FUEL Co.

487 Washington Street
Dorchester, Mass. 02124.
24 valandų patarnavimas
GE 6 1204

Trans-Atlantic Travel Service

DAUGIAUSIA PATYRUSI LIETUVIŠKA TURIZMO ĮSTAIGA

Norintieji keliauti, praleisti atostogas saulėtose salose, aplankyti gimines Lietuvoje ar juos atsikvies. ti į svečius — geriausiai ir greičiausiai jums patarnaus Trans-Atlantic Travel Service. Čia visų lėktuvų bilietai (air tickets) išrašomi belaukiant — be jokio papildomo mokesčio.

Siunčiant pinigus ir siuntinius į Lietuvą ar perkant prekes tiems siuntiniams (skrydus, lietaščius, megztinius, įvairias medžiagas), sąžiningiausiai patarnauja

Globe Parcel Service, Inc.

Dovanų pažymėjimus ir rusiškų prekių užsakymus siųskite savo giminiams tik per

Podarogifts Inc. skyrių Bostone

Darbo valandos: Kasdien 9-5
Šeštadieniais 9-12

390 W. Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Telefonas: 268-8764

Visų skyrių vedėja Aliona Adomonis